RANNIKKOPUOLUSTUKSEN ASELAJILEHTI • 40. VUOSIKERTA • 1/1997

RANNIKON PUOLUSTAJA

NYT 64 SIVUA

- KYMENLAAKSOSTA KAJAHTAA
- RANKKI JÄLLEEN KÄYTÖSSÄ
- LEHDEN LEVIKKI KASVAA
- KRITIIKKIÄ PERKAINPÖNTÖSSÄ

TÄSSÄ NUMEROSSA MM:

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Haapasaari – silmä Suomenlahdella
- 6 Vapaaehtoista maanpuolustusta Kymenlaakson rannikolla
- 7 Tervetuloa uudet lukijat
- 8 Rankin yltä häipyiväyt ohuet yläpilvetkin
- 10 Matruusit rt:n aluksille
- 11 Kuin sillit hiivassa
- 12 Kymen Sotilaslääni – rajaa, merta ja valmiutta
- 14 Kymenlaakson rannikkopuolustuksen tykistön tie talvisotaan
- 18 TriHero: Mediassa on poweria
- 19 Perkainpönttö
- 20 254/45 Durlacher
- 22 Rakentaja henkeen ja vereen
- 24 Rannikkotykistö internetissä
- 26 Matka RtR 14:n alueelle
- 30 RanPAT käynnisti vuoden vauhdikkaasti
- 32 Somerin taistelu

Kuulumisia:

- 35 Johtorengas juhlii
- 36 Kyminlinnan tietotintti
- 37 RtUy:n vuosikokous
- 38 RtOu ry 10 vuotta
- 40 Rt:n kilpailuammunnat
- 41 SlRt-kilta: Itsenäisyyspäivän juhlat Palacessa
- 42 Keltainen rykmentti
- 44 Hankoniemen killassa tapahtuu
- 45 Turku on mukana
- 46 Muhkea pamaus – ja Utö sai sähkön

- 34 Lehdet ja kirjat

LEHDEN JULKAISIJAYHTEISÖJEN YHTEYSTIEDOT LÖYDÄT SIVULTA 63

RANNIKON PUOLUSTAJA 2/97

... ilmestyy

6.6.1997

Lehden teema-aiheena on Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa.
Aineiston tulee olla toimituksella 6.5.1997 mennessä. Tekstit mielellään levykkeellä missä tahansa formaatissa.
Liittäkää juttuihinne runsaasti kuvia, älkääkä unohtako perkainpönttöä.

Tekniikkaa:

- 48 It:n uusi tutka käyttöön
- 50 Suomessa osataan
- 53 Läpi harmaan kallion...
- 54 NC – PC:n tilalle
- 60 Meritorjuntaohjukset: Kehityksen suunta

Nyt 64 sivua – täyttä terästä!

Rannikon puolustus Itäisellä Maanpuolustusalueella

■ Itäisen Maanpuolustusalueen vastuualueen merellinen osuus muodostuu kapeahkosta kaistaleesta itäistä Suomenlahtea. Itäisen naapurimme menetettyä valtaosan Itämeren satamakapasiteetistaan Baltia maitten itsenäistyttyä on Suomenlahden pohjukan taloudellinen ja operatiivinen merkitys kasvanut. Pietari ympäristöineen muodostaa kehittyvän meriliikenteellisen keskuksen, jolla on Itämeren mittasuhteissa strategistakin merkitystä.

Meriliikenteen vilkastuminen ja hyvät mahdollisuudet sen valvontaan, samoin kuin alueen liittyminen Itäisen Maanpuolustusalueen puolustussuunnitteluun ovat terävöittäneet myöskin meripuolustuksen rakentamista ja rannikkojoukkojen toimintaa itäisellä Suomenlahdella.

Puolustusvoimien rationalisoinnin ja säästämistarpeiden pyörteissä kohdistui erilaatuisia uhkia alueen ainutta rannikkojoukko-osastoa Kotkan Rannikkopatteristoa kohtaan. Tilanteen muuttuminen johti kuitenkin varsin nopeasti patteriston kannalta täysin päinvastaiseen, myönteiseen kehitykseen.

Vaikka vallien ympäröimästä, historia patinoimasta Kyminlinnasta ollaankin luopumassa on alkanut vuosi rannikkomme puolustajille varsin merkittävä. Kahden uuden perusyksikön, Rankin linnakkeen ja meritorjuntaohjuspatterin toiminnan käynnistyminen ja niiden myötä varusmiessaapumiserän vahvuuden kasvu sekä henkilökunnan lisäys tuovat joukko-osastolle uutta ilmettä ja puolustusvalmiudellemme tehokkuutta.

Puolustusvoimien niukkojen taloudellisten resurssien suuntaaminen itäisen Suomenlahden meripuolustuksen kehittämiseen on varmasti tarkoituksenmukaista ja lisää puolustuksemme uskottavuutta. Kehittäminen ei kuitenkaan voi tapahtua ilman aluevastuussa olevan joukon omakohtaista, asiaansa uskovaa, innostunutta otetta.

Tässä suhteessa on Kotkan Rannikkopatteriston johto ja henkilöstö toiminut kaiken kiitoksen ansaitsemalla tavalla. Uusiin haasteisiin on tartuttu ennakkoluulottomasti ja tarmokkaasti.

Kehittäminen jatkuu. Vaikeuksiakin on varmasti edessä. Huolimatta taloudellisten edellytysten mahdollisesta edelleen heikkenemisestä uskon kuitenkin, että tulevat vuodet vakiinnuttavat nyt rakentuvan meripuolustusjärjestelmän kiinteäksi, tehokkaaksi osaksi itäistä Maanpuolustusaluetta.

Ulkopuolisille tapahtumassa olevaa kehitystä voisi ehkä kuvata muuttamalla Kotkan Rannikkopatteriston nimi Kotkan Rannikkorykmentiksi.

Itäisen Maanpuolustusalueen komentaja

Kenraaliluutnantti Ilkka Ilmola

■ RANNIKKOPUOLUSTUKSEN ASELAJILEHTI

Päätoimittaja
Eero Sivunen
puh 09-129 9256
fax 09-129 9214

Toimitussihteeri
Timo Kaukoranta
puh 09-161 2520
fax 09-161 2536

Toimituksen osoite
PErt-os, PL 919
00101 Helsinki

Toimitusneuvosto
Jorma Vuohelainen, eversti
Timo Sario, everstiluutnantti
Ulla Varjola, rouva
Timo Kaukoranta, everstiluutnantti
Kaj Brandstack, diplomi-insinööri
Reijo Telaranta, toimitusjohtaja
Heikki Tiilikainen, everstiluutnantti
Kari Laakko, luutnantti

Tilaushinnat
Kiltojen ja yhdistysten jäsenet 50 mk
Ulkopuoliset tilaajat 80 mk

Osoitteenmuutokset ja tilaukset
Toimitussihteeri

Kirjapaino
Lauttapaino, Huittinen
Taitto Kari Merilä

Ilmoitusmyynti
Ilpo Pitkänen
puh 09-349 9224
fax 09-349 9223

ISSN 1239-0445

Kansi
Rt on monipuolista yhteistoimintaa
Kuva Pekka Vainio

Haapasaaristo sai vakituisen asutuksen todennäköisesti jo kolmannen ristiretken aikoihin 1200-luvun lopussa. Vuonna 1547 mainitsevat kirkon veroluettelot saaressa olleen kymmenen savua. Vuonna 1570 alkanut sota oli tuhoisa saaren asutukselle. 1589 taloja oli enää kolme. Vuotta myöhemmin nekin tuhottiin ja saarelta vietiin vangeiksi viimeiset kahdeksan asukasta

R LEHTINEN

Ohjusvene Rauma vierailulla Haapasaaressa. Taustalla Suursaaren jyhkeä silhuetti.

Haapasaari – silmä Suomenlahdella

RIKU LEHTINEN

Pikkuvihan aikoihin 1742 raivonnut kulkutauti vaati kovan veron saaren asukkaista. 1800-luvun saaren asukasluku pysytteli 14–20 asutun talon välillä. Haapasaarelaisten rakentama tähystys- ja merkinantotorni Puokki valmistui 1862.

1900-luvulle tultaessa kohosi saaren asukasluku huippuunsa. Vuosisadan alussa asui saaressa 348 henkeä ja 1890 perustetussa koulussa opiskeli parhaimmillaan 50 oppilasta.

Vuonna 1913 sai Haapasaari itsenäisen kunnan aseman. 1935 Rankin linnakesaari liitettiin Haapasaaren kuntaan. Sotavuodet muodostivat kulminaatiopisteen Haapasaaren kehitykselle. Saaren väestömäärän taantuma alkoi ja lopullinen naula lyötiin arkkuun 1966, jolloin luotsaustoiminta loppui Haapasaarilla. Vuonna 1974 Haapasaaren kunta liitettiin Kotkan kaupunkiin.

Nykyään Haapasaaressa vietetään hiljaiseloa. Ympärivuotinen asukasmäärä on pysynyt muutamasta hengestä tusinaan, kesäasukkaiden määrän noustessa jopa kolmeen sataan.

Naapurit eivät häiritse

Haapasaaren asema sijaitsee Haapasaariston pääsaarella 30 km etelään Haminasta. Asema on toinen linnakesaarten ulkopuolella toimivista merivalvonta-asemista. Toinen, eli Orrengrundin merivalvonta-asema sijaitsee naapuriasemana noin 40 km länteen. Itäinen naapuri on Kaakkois-Suomen rajavartioston Hurppu-Santio rajavartioasema. Sinne matkaa kertyy 35 km.

Sekä Haapasaari että Orrengrund toimivat samalla saarella toisen valvontaviranomaisen, eli merivartioston kanssa. Samalla saarella toimiminen ei tee työstä päällekkäistä, vaan sanottakoon lomittaista.

Haapasaaren molemmat asemat ovat päivittäisessä yhteistoiminnassa keskenään. Vuosittain tarkastettavalla yhteistoimintasopimuksella kartoitetaan mahdollisuudet, suljetaan pois päällekkäisyydet ja luodaan tulostavoitteet.

Haapasaari kouluttaa katkeamattoman kolmivuoroisen merivalvonnan ohella kaikki patteriston tuottamat tulenjohto- ja merivalvontamiehet.

Tuhtien miesten hommaa

Haapasaaren merivalvonta-aseman toiminnan keskipiste on vuodesta 1961 ollut yli 40 metriin merenpinnasta nouseva graniittinen tähystystorni Puokki. Sen katolle sijoitetusta tutka-antennista jaetaan saaren molemmille viranomaisille tutkakuvaa. Puolustusvoimien tutkavalvontaa suoritetaan normaalikäytännöstä poiketen tornin huipulle sijoitetusta tutka-asemasta käsin.

Aseman yksikerroksiseen kasarmiin ovat ahtautuneet kaikki aseman noin 20 varusmiestä sekä kuusi henkilökuntaan kuuluvaa. Yksityiskohtana mainittakoon, ettei asemalla ole sisävessaa kuin henkilökunnan majoitushuoneissa. Varusmiehet käyttävät pihapiirin puuseetä. Ruokahuollosta vastaavat kaksi varusmieskeittäjää. Ruuan laatua osoittaa rt-miehen ihannepainoon (yli 0,1 tonnia) nouseva aseman opistoupseerien keskipaino. Eipä merituuli heittele miehiä ilmaan!

Normaalista rannikkotykistön merivalvonta-asemasta poiketen vie aseman asuntopäivystäjän työrutiinista puhdas merivalvonta vain osan. Haapasaaressa hoidetaan kaikki perusyksikön peruspalvelut. Niin omat varus-, viesti-, ase- kuin pioneerivarastotkin takaavat varmat päivittäiset askareet.

Normaalista poikkeavaksi voidaan lukea myös aseman molempien merivalvontaupseerien osallistuminen tutkavuorojen tekoon. Tutkavalvontaa vaativampaan aistivalvontaan ei palkattu henkilökunta asuntopäivystäjää lukuunottamatta osallistu. Asuntopäivystäjän tähystystehtävät rajoittuvat tarkastuksiin sekä kaikkien havaittujen erikseen seurattavien ja "erikoisen näköisten" kohteiden varmistustunnistukseen, kuvaamiseen sekä silhuettikuvien piirtämiseen.

Ruusunen heräsi – etulinja framille

Omana erikoisuutena on viereisen Vanhankylänmaan linnakesaaren vartiointi tehtävät sekä linnakkeen varastojen tarkastukset. Ympäri vuoden aseman varusmiehet huolehtivat sotilaspoliiseilla vahvennettuna Vanhankylänmaassa vartioinnista

Haapasaari selvisi hengissä lamasta, kun kongi pelasti sen ennen täydellistä tyrmäystä. Sattui onneksemme pari pientä turvallisuuspoliittista muutosta; Neuvostoliito hajosi ja Suomi liittyi EU:iin. "Yhden yön ihmeenä" Haapasaari heräsi selustan ruususen unesta.

Aseman henkilökunta kaksinkertaistettiin kolmesta kuuteen patteriston sisäisin järjestelyin. Jatkuvan aistivalvonnan ohella tuli vaatimus jatkuvasta tutkavalvonnasta. Vaatimus edellytti myös varusmiesten käyttämistä mittaajina, sillä saaressa ei ollut silloin, kuten ei ole nytkään, yhtään vuokrattavaa asuntoa.

Tulevaisuus on toivoa täynnä

Haapasaari kouluttaa nyt varusmiesmittaajansa itse. Tutkavalvontaa suorittavalla varusmiehellä on joka hetki apunaan puhelimen päässä asuntopäivystäjä, joka tarvittaessa kiiruhtaa hetkessä paikalle. Varusmiesten käyttö on perusteltua niin sodan ajan tutkaryhmien kouluttamisen kuin rauhan ajan valvonnan jatkuvuudenkin kannalta

Tämänpäivän Haapasaaren merivalvonta-asemalla toimii motivoitunut me-henkinen joukko. Toimintatilat ovat tosin hyvin puutteelliset, mutta tulos-panos ajattelussa olemme toivottavasti plussalla. Kuusihenkinen, kolme miestä, kolme naista ja komennusmiehet käsittävä henkilökunta asuu kahdessa majoitushuoneessa ja majoituskontissa.

2000-luvulle mentäessä on Haapasaareen luvassa uusi laituri, henkilökunnalle erillinen majoitusrakennus, nykyisen kasarmin kunnostaminen yksinomaan varusmiehille, uusia valvontajärjestelmiä sekä laitteistojen siirtämistä Puokista kallioluolaan.

Henkilökunnan majoitusrakennuksen valmistuttua odotamme malttamattomasti kokkia sekä muutamaa uutta sotilasammattihenkilöä lisää iloiseen joukkoomme. Toivottavasti odotuksemme eivät kariudu puolustushallinnon leikkauksiin! ■

P VAINIO

Haapasaaren asema saa elämän eliksiiriä, kun helikopteri hoitaa saaren öljytäydennyksen.

P VAINIO

Haapasaaren osuuskauppa on varsinkin kesäisin kyläläisten ja lomalaisten kohtaamispaikka.

Vapaaehtoista maanpuolustusta Kymenlaakson rannikolla

ILMARI PUSA

Meillä kaikilla lienee käsitys siitä, minkä arvoisen tehtävän Lotta-Svärd ja suojeluskuntajärjestöt tekivät sotien aikana maamme hyväksi. Varsinkin ilmavalvonnassa ja väestönsuojelussa, mutta myöskin lääkintätehtävissä, joukkojen muonituksessa, viestinnässä ja monessa muussakin heidän osuutensa oli suorastaan korvaamaton.

Lotat opettelemassa ilmavalvonnan valonheitinten käyttöä.

Kymenlaakson rannikon osuus korostui monissa tehtävissä, mm ilmavalvonnassa. Osuihan tämä alue sopivasti Leningradin suunnasta Kouvolaan, Mikkeliin, Heinolaan, Kuopioon ja monille muille kohteille suunnistavien lentoarmadojen reitille.

Toinen suuri haaste olivat desantit. Kyseisiä hiippareita tippui taivaalta arvaamaton määrä. Eikä ihmekään, sinänsä suppean alueemme viisi rautatietä kaksine risteysasemineen olivat varmaan houkuttelevia. Lisäksi länsi-kannakselle johtava Helsinki-Viipuri sekä kannaksen pohjoisosiin johtava Lahti-Kouvola-Lappeenranta valtatie tarjosivat heille omat tehtävänsä.

Desanttien torjunta oli suurelta osin Suojeluskuntien harteilla. Eivätkä yhteenotot desanttien kanssa olleet lasten leikkiä. Niissä meni ihmishenkiä molemmin puolin.

Jäykkää torjuntaa

Tärkein tehtävä lienee kuitenkin ajoittunut talvisodan loppupuolelle. Maaliskuun 4. päivänä hyökkäsi vihollinen aluettamme kohden jäitse kahdessa eri painopisteessä. Suursaaresta hyökkäsi Kotkan suuntaan parintuhannen miehen vahvuinen joukko-osasto. Kirkonmaan ja Rankin patterit torjuivat hyökkäyksen tulivoimallaan.

Itäosassa hyökkäsi noin kuudentuhannen miehen vahvuinen joukko-osasto kahtena kiilana kohti Pukkion linnaketta. Pukkion aseistuksena oli kaksi 8" ja kaksi 57 mm tykkiä. Lisäksi kolmessa eteentyönnetyssä vartioasemassa oli yhteensä 60 miestä. reservit oli siirretty maarintamille ja rantaviiva oli täysin miehittämätön.

Suojeluskunnat kutsuttiin apuun. Vajaassa kuudessa tunnissa oli kolme suojeluskuntapataljoonaa keskitysvalmiina. Rantakylien suojeluskuntaosastot miehittivät rantaviivan. Osastoja siirrettiin saaristoon ja hyökkäys pysäytettiin ankarien taisteluiden jälkeen saaristoon.

Vasta seuraavan vuorokauden puolella saapuivat paikalle Kotkan suunnasta siirretty pataljoona Aaltonen ja kouluttamaton alokaskomppania Ylijärveltä.

Vaan entäpä jos..

Mikä teki tästä torjuntavoitosta merkittävän? Jos varsinkin itäosalla hyökkäävä kuudentuhannen miehen joukko-osasto takanaan seuraavine moottoroituine osastoineen olisi päässyt maihin, olisivat neuvot olleet vähissä. Helsinki-Viipuri rantamaantie olisi katkennut heti.

Virojoelta johti pohjoiseen lähes päätien luokkaa oleva maantie. Virojoelta tätä tietä itä-länsi pääradalle oli reilu neljäkymmentä kilometriä. Tämä taival olisi senkin aikaisella moottoroidulla kalustolla taittunut parissa tunnissa, ottaen huomioon, että vastassa ei ollut ketään. Koko maa-armeijan huolto lännestä olisi katkennut kertaheitolla.

Rauhanneuvottelujen aloittamisesta oli sovittu jo ennen hyökkäyksen alkua ja neuvottelijat matkustivat maaliskuun 7. päivänä Moskovaan. Mikähän ääni olisi ollut vastapuolen neuvottelijoiden kellossa, jos tämä Kotkan lohkoa vastaan suunnattu olisi päättynyt päinvastaiseen lopputulokseen?

Toivottavasti nykyistä vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevät malttavat edes hiukan vilkaista menneeseen. ■

PÄÄTOIMITTAJA:

Tervetuloa uudet lukijat

Rannikon Puolustaja -lehti on nyt ottanut askeleen, joka muutama vuosi sitten oli kaukaisuudessa pilkottava tavoitetila. Lehti on saanut tilaajakuntaansa – entisten lisäksi – opistoupseerit, Turun sekä Selkämeren rt-killat.

Lehden tarkoituksena ei ole ollut, eikä ole nytkään, kilpailla paikallisten joukko-osastojen lehtien kanssa, vaan antaa informaatiota kaikille rannikonpuolustuksesta kiinnostuneille henkilöille. Kokoamalla voimat yhteen ja kehittämällä hyvässä hengessä Rannikon Puolustaja -lehteä saamme mahdollisuuden samanaikaiseen ja -sisältöiseen tietoon.

Uuteen askeleeseen kuuluu myös lehden koko. Ensimmäistä kertaa on julkaisu 64 -sivuinen. Tietty lakipiste on saavutettu, sillä lehden kasvattaminen laajemmaksi ylittäisi nykyiset voimavarat. Mutta eihän mikään estä lisäämästä voimavaroja, jos lukijakunta on tyytyväinen ja tilaajakunta edelleen laajenee – mot.

Tietoa reserviläisille

Rannikkotykistön voimakkaasti kehittyvän tekniikan ja muiden aselajien esittely on jatkuvaa toimintaa. Kuinka syvällisesti aiheita tulisi käsitellä, on jo vaikeampi asia. Kun nuori henkilö on suorittanut varusmiespalvelunsa, ei kulu montaankaan vuotta, kun opittu tieto on vanhentunutta tai muuten vaan unohduksissa.

Kertausharjoituksia on jouduttu vähentämään yli kriittisen rajan. Vapaaehtoinen reservikoulutus pyrkii paikkaamaan syntynyttä aukkoa, mutta toiminta hakee vasta muotoaan. Yhteisellä aselajilehdellä on edellä esitetyn perusteella tärkeä asema tiedon jakamisessa. Käsikirjaksi siitä ei kuitenkaan ole.

Unohtaa ei sovi alueellisia juttuja. Lehden "lentävät reportterit" – kukin omasta joukko-osastostaan ja yhdistyksestään – tuottavat ajankohtaisia artikkeleita. Millaisia tekstejä kirjoitetaan ja kenelle ne on tarkoitettu, riippuu kirjoittajasta ja hänen näkökannastaan. Tästä syntyy se rikkaus, joka muokkaa lehteä monipuoliseksi.

Aloitetaan uusi sarja

Tietty linja pitää kuitenkin olla. Yksipuolinen asiantuntijakirjoittelu voi koitua vahingoksi. Kuvitellaanpa vaikka juristia tai insinööriä kirjoittamassa toinen toiselleen. Juristi kirjoittaa yhdestä asiasta 27 sivua ottamatta kantaa itse asiaan, insinööri yrittää sulloa sanomisensa yhteen A4:ään ranskalaisin viivoin ja kaavioin. Ei niistä paljon ulkopuoliset kokonaiskuvaa saa.

Rannikon Puolustaja -lehti aloittaa tässä numerossa henkilöhaastattelusarjan. Tavoitteena on tehdä joka numeroon vähintään yksi haastattelu. Toimitus ottaa mielellään vastaan ehdotuksia henkilöistä, joista toivotaan juttua.

Leppoisaa kevättä kaikille!

Eero Sivunen
päätoimittaja

Kuljetus
U.HELLSTÉN OY
Soukantie 15 E 124, 02360 Espoo
0400 442 789, kotiin 09 802 3471
Fax 09 812 7828

ALGOL

Rankin avajaiset huipentuivat taiteilija Helena Kalkkeen (kuvassa vasemmalla) maalauksen paljastamiseen. "Odotus"-maalaus peittää koko sotilaskodin takaseinän.

Rankin

yltä häipyivät ohuet yläpilvetkin

Teksti ja kuvat
PEKKA VAINIO

Tammikuun toisen päivän aamu valkeni Rankin yllä harmaana. Kello 09.00 nousi leijonalippu salkoon juhlistamaan linnakkeen suurta juhlapäivää Pian tämän jälkeen luovutti Kirkonmaan linnakkeen päällikkö yliluutnantti Juha Torkkeli vastuun Rankin linnakkeesta yliluutnantti Juha Tuomiselle. Kymmenen vuoden hiljaiselon jälkeen Rankin linnake avattiin jälleen koulutuskäyttöön.

Vuosikymmen oli siis kulunut siitä, kun viimeksi kasarmin eteen ryhmittyi yli puolen sataa linnakkeen omaa soturia. Vahdinvaihto lipunnostoineen oli lyhyt ja sotilaallisen karu tilaisuus, jonka sisällön moniulotteisuutta ei moni paikalla tajunnut. Vain kerran Rankissa palvellut saattoi aistia tilanteeseen liittyneen herkkyyden.

Aamu kymmeneltä rantautuivat tiedotusvälineiden edustajat saareen. Linnakkeen historiasta kertoi päällikkö yliluutnantti Juha Tuominen lyhyesti kahvin lomassa. Kierros linnakkeella tutustutti mediaväen kasarmiin, sääasemaan ja 130-millisen tornikanuunan asemaan.

Juhlalounas oli katettu ruokalaan, mutta linnakkeen varapäällikkö yliluutnantti Pasi Ahti pitkitti nälkää esitelmöimällä saaren historiasta. Nälkä siinä vauhdissa unohtui kun 1930-luvulla linnaketta johtanut luutnantti Roine pinkoi pitkin kivikoita sian perässä varapatruunat käytössään.

Herkullisen lounaan nautittuaan linnakkeen väki hyvästeli tiedotusväen ja jäi odottelemaan kutsuvieraiden saapumista.

Kilpaa kahdella laivalla

Päivän ehdittyä puoleen, alkoivat pilvet haihtua Rankin yltä - säätyyppi taisi vaihtua. Aurinkokin loi säteensä esiin juhlan kunniaksi, kun kutsuvieraat kokoontuivat Kuusisen sotilassatamaan.

Jako kahteen laivaan ja kilpa-ajo kohti Rankkia saattoi alkaa ohjelmaan laaditun aikataulun mukaisesti. Kuljetusalus Vahakarille linnakkeelta tullut puhelu paljasti jännittyneen odotuksen - tieto aikataulussa pysymisestä kuitenkin rauhoitti soittajaa.

Kasarmin salissa järjestettyyn juhlatilaisuuteen saapui patteriston lippu vartioineen Rakuunasoittokunnan sävelten myötä. Juhlapuheessaan kenraaliluutnantti evp. Aimo Pajunen – linnakkeen entisiä päälliköitä hänkin – käsitteli niin Itämeren alueen strategisen painopisteen muutosta kuin huoltaan syntyvyyden alenemisesta.

Yksikköviirin luovutus linnakkeen päällikölle ja yksikön päällikön johtamisvälineiden luovutus ohjuspatterin päällikölle tapahtuivat 130-millisellä ammuttujen kunnianlaukausten jyskeessä. Myös ohjuspatteri aloitti toimintansa uutena yksikkönä vuoden vaihteessa.

Taidetta sotilaille

Juhlat jatkuivat sotilaskodin tiloissa vapaan seurustelun merkeissä. Entiset rankkilaiset muistelivat menneitä nauttien niin toistensa kuin muidenkin vieraiden seurasta ja ennen kaikkea sotilaskotisisarten loihtimista pikku makupaloista. Kaikkea tätä säesti muusikko Heikki Kauppinen klarinetteineen.

Juhla huipentui taiteilija Helena Kalkkeen sotilaskodin seinään maalaaman taideteoksen paljastukseen. "Odotus" teoksessa on kuvattu Kalkkeen tavaramerkiksi tulleita lähes alastomia naishahmoja. Lisäksi Helena Kalkkeen taidetta saatiin ruokasalin seinille kolmen naishahmon ja naivistisen siilimaalauksen muodossa.

Kaikki päättyy aikanaan. Juhlat loppuivat alusten kiinnittyessä Kuusisen laituriin, mutta elämä Rankin linnakkeella jatkuu vilkkaampana kuin vuosiin. ■

Juhlatilaisuus, jossa luovutettiin mm yksikköviiri linnakkeen päällikölle, pidettiin kasarmin juhlasalissa. Tilaisuuden musiikista vastasi Rakuunasoittokunta ja juhlapuheen piti kenrl evp Aimo Pajunen.

YAMAHA, SUZUKI, JOHNSON, MERCURY, MARINER, EVINRUDE, MERCRUISER, OMC, VALTUUTETTU HUOLTO JA VARAOSAT
ESPOON VENE- JA MOOTTORIHUOLTO OY
Puh. töiden vast.otto ja varaosat **(09) 8022045**
korjaamo **8022049**
Kivenlahden venesatama
Marinsatamantie 3, 02320 ESPOO

KORSNÄS KOMMUN
66200 KORSNÄS
Puh. (06) 364 1108, Fax (06) 364 1485

FLINKENBERG
1921

HAILUODON KUNTA
90480 HAILUOTO
Puh. (08) 810 0314, Fax (08) 810 0820

PEKKA VAINIO

Miinoitusvalmius on tärkeä osa rt:n jokapäiväistä elämää. Kuvassa Kala-1 miinoitusharjoituksessa.

Matruusit rt:n aluksille

PEKKA VAINIO

Viime vuoden toukokuussa ilmestyivät merivoimien asut pysyvästi Kotkan katukuvaan, kun Suomenlahden Laivastosta saapuivat matruusit patteriston alusten miehistöksi. Pitkäaikaiset neuvottelut rannikkotykistön ja merivoimien yhteistyöstä varusmiesten koulutuksessa tuottivat näin hyvän tuloksen.

Matruusien tuloon täällä Kotkassakin oli jo varauduttu, mutta vasta hieman myöhemmin. Yllättävään matruusien tuloon vaikutti miinalaiva Pohjanmaan telakointi kesällä. Laivan "ylijäämä" oli sijoitettava jonnekin ja rannikkotykistön alukset antoivat matruuseille mahdollisuuden jatkaa aluspalvelusta.

Rannikkotykistön kannalta matruusien tulo oli ilolla odotettu, sillä laivojemme kansimiestilanne kautta koko rannikon on ollut vaihtelevan surkeaa. Linnakkeilta on ollut vaikea irrottaa aluksille kansimiehiä muista tärkeistä tehtävistä, mutta pakon edessä jostain oli luovuttava.

Erään lausunnon mukaan tärkeä syy matruusien tuloon oli rannikkotykistön miinoitusvalmiuden kohoaminen hyvin keskeiseksi osaksi maamme meripuolustusta. Etenkin sijaintimme viimeisenä lukkona idässä, on kohottanut Kotkan Rannikkopatteriston valmiuden ylläpidon tasoa.

Matruusien tulo Kotkaan otettiin alusta alkaen tosissaan. Kesällä alkoi kiivas koulutus merivoimien koulutusohjeiden mukaan. Ensin ne piti tietenkin opetella itse. Kesälomakausi hieman hankaloitti yhteistyömme alkua merivoimien kanssa.

Rimpuilua järjestelyjen verkossa

Tavoitteena oli antaa meille komennetuille matruuseille samat edellytykset jatkokoulutukseen kuin palvelustovereille merivoimissa. Heti alkuun koulutuksen tasolla oli suuri merkitys Kotkan Rannikkopatteriston profiilin muodostumiseen Suomenlahden Laivaston silmissä, sillä sotilashuhut kiirivät nopeasti pitkin rannikkoa. Huono maine tuo tänne huonosti miehiä ja jopa huonoja miehiä.

Matruusien motivaatio oli korkea. Kilpailu jatkokoulutukseen oli kova ja laivastoaliupseerikurssin aloitti syksyllä kolme oppilasta. Aliupseerikurssin yksikkökoulutusjakson toteuttaminen Kotkassa resursseiltaan vähäisessä merikuljetusjaoksessa otti lujille. Oppilaiden hyvä motivaatio ja kouluttajien peräänantamattomuus tuotti kuitenkin hyvän lopputuloksen.

Aivan yhtä hyvään tulokseen ei matruusien koulutuksen jatkuessa päästy. Koulutuksen suunnittelemattomuus näkyi kauttaaltaan epävarmuutena. E III-jakson alkaessa ei liene ollut edes selvillä mihin tehtäviin reservissämme matruusit koulutetaan.

Kaikki vie oman aikansa. Koulutuksen sujuvuus ei ole oikein vieläkään ajautunut kunnolla uomiinsa. Koulutuksen aikataulun erilaisuus omien saapumiseriemme rinnalla vaatii totuttelua. Motivaatiota riittää vielä molemmin puolin ja yhteistyö merivoimien kanssa hioutuu kiinteämmäksi jokaisen ikäluokan myötä. ■

KUIN SILLIT HIIVASSA

Olen ensimmäisten joukossa siirtynyt merivoimista palvelemaan Kotkan Rannikkopatteriston aluksille. Palvelukseni ei ehkä juurikaan muuttunut siitä mitä se olisi ollut laivaston aluksilla. Vai muuttuiko sittenkin?

Alokaskauden lopussa huokaisin jo helpotuksesta, kun pääsin taisteluvälinemieheksi, laivalle siis ainakin. Uusia juhlimisen aiheita riitti; ei enää pakkiruokailuja, ei metsäaamuja, ei tetsausta.

Voi miten vähän silloin tiesinkään. Kun laivapaikkoja jaettiin minut sysättiin Kotkaan. En kyllä kään tiennyt ollako pahoillaan vai hyvillään siitä. Enhän todellakaan ollut hakenut Kotkaan, enkä tiennyt paikasta mitään, niinkuin ei kukaan muukaan. Lähdin kuitenkin toivorikkaana matkaan.

Kotkassa heti varusteita kuitatessamme nousi pieniä ihmetyksen aiheita esiin, sillä säkkeihin tungimme telttapatjaa, sissitakkia, tetsareita. Rehvakkaasti kuitenkin hoimme jokaisen varusteen kohdalla: "Turha, ei tarvita."

Merimiehen potero ?

Olimmehan aikoneet viettää lihavia ja leppoisia päiviä aurinkoisella Suomenlahdella. Niitäkin saimme vietellä aikanaan, mutta alkuun saimme kuulla kummia: olimme "vapaaehtoisesti ilmoittautuneet" yömarssille. Potutti.

Vihdoin päästyämme sotilassatamaan meitä kiiteltiin, että "hyvä kun vihdoin on saatu aluksille koulutettua ja asiansa osaavaa väkeä." Olimmehan ensimmäiset rannikkotykistöön komennetut, eli niiden aluksilla palveli ennen tykistön omat taistelijat eli hiivat. Vähän kyllä ihmetytti, että olemmeko vasta paalusolmun opetelleina jo valmiita merimiehiä. Selvisi, ettemme lopulta olleetkaan.

Alkuun komennus Kotkaan tuntui siltä, että minut on jotenkin

PEKKA VAINIO

Aku Ankka-puvut ilmestyivät pysyvästi Kotkan katukuvaan viime toukokuussa, kun patteristo sai matruuseja kansimiehiksi.

syrjäytetty toiminnasta vähäpätöisempään tehtävään. Ajattelin, että jään paitsi mielenkiintoisista harjoituksista ja että minun tulisi tietää paljon enemmän omasta erikoisalastani. Myöhemmin pitäessäni itse aliupseerikurssin arvosteltavia harjoituksia, äkkäsin mistä johtui laivaston harjoittelun paljous.

Vaikka palvelus aluksella olikin kevyttä ja jopa kivaakin, niin koko ajan oli pieni kylmä rinki takapuolessa, koska ajoittain oli vaarana joutua patterin yhteiseen koulutuspäivään.

Koulutuspäivä merkitsi mm. poteron kaivamista. Kaikkeen tällaiseen on hyvin vaikea suhtautua asiallisesti, koska mielestämme laivapalvelukseen, johon olimme hakeutuneet, ei todellakaan kuulu mikään poteron kaivuu.

Kaalissa on ahdasta

Itselläni kävi hyvä säkä, kun pääsin aukkiin, sillä matruusit jotka eivät päässeet joutuivat rannikkojalkaväkikoulutukseen Kirkonmaahan. Syynä tähän oli, että alukset tulivat täyteen uusia kuleja.

Kirkonmaahan siirto oli sellainen temppu, että ainakin minun olisi ollut vaikea sietää sitä. Vanhempien matruusien palvelus muuttui epämieluisaksi. Oli varmaan kouluttajillekin raskasta katsella joukkoa miehiä, joita ei napannut enää yhtään.

Aliupseerikurssi noudatteli laivaston koulutussuunnitelmaa, joten pari viikkoa olimmekin Upinniemessä yhteiskoulutusjaksolla. Yksikkökoulutusjaksosta oli Kotkassa aika omalaatuinen näkemys; jouduimme kahdelle viikon mittaiselle leirille AUK:n aikana.

Taaskaan ei kaaliini mahtunut, että miten sissitaitojen salat liittyvät laiva-aukkiin. Patterimme päällikkö motivoi meitä leirille sanoin: "Me harjoittelemme näitä asioita siksi, että siellä teidänkin kerrostalon pihalla se siniristilippu saa edelleen vapaana liehua."

Natsatko kieltää hommat ?

Roolini ryhmänjohtajana aluksella oli aika epäselvä, sillä ennestäänkin vähälukuisiin hommiin oli jokaiseen matruusi sitä suorittamaan. Aluksen päällikkökin esitti asian tiimoilta närkästyksensä kysymällä minulta: "Onko teille tullut natsojen myötä kielto tehdä hommia?"

Päällikölle selvisi nopeasti, ettei minulle riittänyt yhtään aluksen jokapäiväisiä hommia. Olin pitänyt nyrkkisääntönä, että niin kauan kun vieressä seisoskelee nuorempia matruuseja tumput suorina, ei minun tarvitse fyysisesti puuttua työn alla olevaan asiaan.

Koko palvelustani Kotkassa on leimannut haluttomuus irtautua merivoimista ja kahtiajako silleihin ja hiivoihin. Vaikka olen aina itseni silliksi laskenut en ole kuitenkaan ollut aivan varma olenko lintu vai kala.

Onneksi saimme pitää merivoimien arvonimet ja hienot lomapuvut, jotka muuten ovat olleet hyödyksi varsinkin iltavapailla... ■

Kymen lääni koostuu kahdesta maakunnasta; Etelä-Karjalasta ja Kymenlaaksosta.

MATTI ESKOLA

Kymen Sotilaslääni – rajaa, merta ja valmiutta

Kymen sotilasläänissä korostuvat sen sotilasmaantieteellinen asema Suomen kaakkoisella rajalla. Sotilaslääninitärajalla kohtaavat länsi ja itä - Euroopan Unioni ja Venäjä. Itärajalla kohtaavat myös uskonnolliset, kulttuurilliset ja taloudelliset erot - vakaa, turvattu elämä vastassaan hallitsemattomuus ja epävarmuus. Kymen sotilaslääni on jo näistäkin lähtökohdista tarkastellen merkittävä operatiivinen sotilaslääni.

Kymenlaakson aluetta hallitsevat vuolas ja runsasvetinen Kymijoki sekä Suomenlahden kivikkoinen rannikko saaristoalueineen. Kymijoki on yksi niistä vesistöistämme, joilla on kiistatta sotilaallista merkitystä.

Joen länsipuolelle jäävä Kymenlaakson osa on alavaa ja viljavaa savikkoa. Siellä sijaitsevat muun muassa sotakouluista tutut Elimäen aukeat. Itäpuoli on mäkistä metsä- ja kankarealuetta.

Maarajaa Venäjän kanssa on 225 kilometriä ja merirajaa 92 kilometriä. Maamme tärkeimmät rajanylityspaikat Venäjälle sijaitsevat Kymen läänissä. Rajan ylittää normaalisti viikossa noin 63 000 henkeä ja 19 000 ajoneuvoa. Vaalimaan kautta kulkee tästä noin 45 %, Nuijamaan kautta noin 35 % ja loput pienempien ylityspaikkojen kautta.

Suunnittelua ja kehittämistä

Kymen lääni on Suomen teollistuneimpia läänejä. Lääni saa voimansa erityisesti metsä- ja paperiteollisuudesta. Suomen metsäteollisuuden viennistä Kymen läänin osuus on noin kolmannes. Kotkan ja Haminan satamat ovat merkittäviä jopa Euroopan mittapuun mukaan.

Venäjän transitoliikenne muodostaa huomattavan osan niin satamien kuin rautateidenkin liikennemääristä. Kymenlaakso on portti itään, jonka mukaisesti läänin liikennejärjestelmiä kehitetään.

Kymen sotilasläänin komentaja johtaa alueensa kaikkien joukko-osastojen valmistautumista poikkeusolojen varalle. Käytännössä tämä tarkoittaa operatiivista suunnittelua sekä liikekannallepanovalmiuden ylläpitämistä ja kehittämistä.

Sotilasläänin esikunta on pääesikunnan ja Itäisen maanpuolustusalueen esikunnan alainen hallintoviranomainen. Sotilasläänin esikunta käsittelee alueensa hallintoasioita kuten asevelvollisuusasioita, huoltoa, tiedotusta sekä yhteistoimintaa muiden viranomaisten kanssa.

Näissä asiakokonaisuuksissa sotilasläänin esikunta on pääesikunnan alaisena kaikkien alueellaan toimivien maavoimien joukkojen hallinnollinen johtoporras.

Kutsuntapäiviä 50

Sotilasläänin esikunnalla on yhteistoimintasopimuksiin perustuen alueellisen johtoesikunnan asema Rajavartiolaitoksen esikunnan alaisiin Kaakkois-Suomen rajavartiostoon, Raja- ja merivartiokouluun sekä Suomenlahden merivartiostoon eräissä operatiivisissa ja huollon asioissa.

Kymen sotilasläänin tärkein tavoite on uskottavan puolustusjärjestelmän ylläpitäminen ja edelleen kehittäminen. Tästä tavoitteesta ei haluta tinkiä, vaikka sotilasläänin suunnattuja voimavaroja ollaan vähentämässä.

Toimiva liikekannallepanojärjestelmä on keskeinen osa puolustusjärjestelmäämme. Sotilaslääni panostaa oman henkilökuntansa kykyyn hallita ja kouluttaa liikekannallepanossa tarvittavat asiat. Reserviläiskoulutuksen lähivuosien painopiste on liikekannallepanojärjestelmän toimivuuden, avainryhmien sekä joukkotuotettujen joukkojen koulutuksessa.

Sotilasläänin esikunta toteuttaa vuosittain asevelvollisten kutsunnat. Kutsuntapäiviä kertyy kaikkiaan lähes 50. Kutsuntojen yhteydessä järjestetään vuosittain noin kymmenen kuntavierailua.

Kutsuntojen järjestämistä vakiintuneeseen tapaan pidetään tärkeänä, koska näin pidetään yllä säännöllisiä yhteyksiä kuntiin ja kuullaan jokaista kutsunnanalaista henkilökohtaisesti ennen palvelukseen määräämistä. Jokaisen palvelustoivomukset pyritään ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon.

Itäinen portinpylväs

Itämeren piirissä tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet myös Kymen sotilasläänin. Sotilasläänin esikunnassa on – runsaan kymmenen vuoden tauon jälkeen – toiminut meripuolustusupseeri vuoden 1995 elokuusta alkaen.

Itäisen Suomenlahden verrattain kapea saaristovyöhyke ei suosi oman laivaston yksiköiden käyttöä alueella. Meripuolustuksen kehittämisen painopiste onkin suunnattu rannikkojoukkojen liikkuviin komponentteihin.

Suursaaren-Lavansaaren-Somerin alue on merenkululline kapeikkoalue, jonka kautta kaikkien Suomenlahden pohjukan satamiin menevien ja sieltä tulevien suurempien uppouma-alusten on kuljettava. Kapeikon suurin leveys linjalla Lavansaari-Kilpisaari on vain 35 km.

Kyseinen kapeikkoalue kyetään valvomaan vain Haapasaaren merivalvonta-asemalta. Suomenlahden tärkeimpänä merivalvonta-asemana Haapasaari on merialueen valtakunnallisen valvonnan itäinen portinpylväs. Aseman valvontakyvyn tehostamiseksi on aloitettu sensorihankinnat niin optronisen, elektronisen kuin vedenalaisen valvonnan aloilla.

Painopisteet muuttuvat

Itäisen Suomenlahden merikaapeliverkon kehittämistä on viimeisten vuosien aikana kiirehditty. Se on nyt rakenteiltaan painottunut liiaksi Kotka-Kirkonmaa-Haapasaari -akselille. Alueen itäosissa verkko ei vastaa tämän päivän eikä tulevaisuuden yhteysvaatimuksia.

Rannikkojoukkojen kehittämisen aikataulun määrää käytettävissä oleva rahoitus. Itämeren sotilaspoliittisen asetelman muutos on kuitenkin johtanut siihen, että aiempaa suurempi osa rannikkopuolustuksesta sijoittuu Kymenlaakson rannikolle.

Itäisestä Suomenlahdesta on muodostunut pääkaupunkiseudun ja Ahvenanmaan ohella yksi rannikkopuolustuksen tärkeimmistä painopistealueista. ■

Kymen Sotilasläänin Esikunta on sijainnut vuodesta 1995 alkaen Kouvolan Kasarmimäellä. Rakennus muutettiin kasarmitilasta virastoksi vuosien 1992-94 peruskorjauksessa

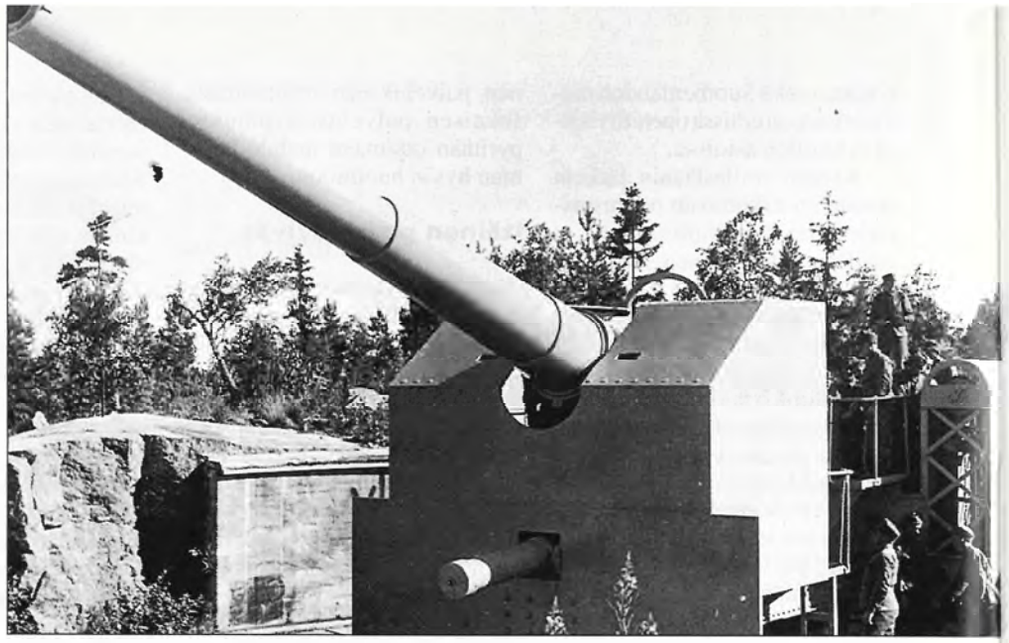

Kirkonmaahan järeän patterin 254 45 D-tykit siirrettiin Isosaaresta. Kuva T Kainulaisen arkisto.

Kymenlaakson rannikkopuolustuksen tykistön tie talvisotaan

UOLEVI TIRRONEN

Venäläisten ennen 1. maailmansotaa rakentamaan Pietari Suuren merilinnoitukseen kuului Kymenlaakson tasalla Kotkan-Kurkolanniemen puolustuslinja, joka oli tarkoitettu suojaamaan alueelle laskettavia miinoitteita ja niitä puolustavia laivastoyksiköitä.

Tarton rauha 1920 edellytti ulkosaarten neutralisointia, jolloin mm. Lavansaaren järeän patterin kalusto siirrettiin Koiviston Saarenpäähän. Kymenlaakson rannikkopuolustuksesta vastanneen RT 2:n I Patteriston haltuun jäivät enää Kilpisaaren ja Rankin raskaat patterit.

Itsenäistyneen Suomen puolustuksen painopiste oli Karjalan kannaksella. Pääosalta Suomenlahden rannikkotykistöä edellytettiin meritse tapahtuvien hyökkäysten torjuntaa ja rannikon kohteiden suojaamista. Koiviston ja Viipurinlahden suunnilla tehtäväksi muodostui Kannaksen joukkojen merisivustan suojaus sekä joukkojen taistelujen tukeminen.

Kymenlaakson rannikosta tuli eräänlainen välimuoto. Periaatteessa kysymyksessä oli meririntama-asetelma, kuten lännempänäkin, mutta vihollinen saattoi käyttää hyökkäyksen lähtöalueina ulkosaaria, ja rannikonosan kautta oli pääsy Kannaksen joukkojen selustaan.

Puolustuksen puutteita paikataan

Kotkan-Kurkolan linjan jäännös, Rankki-Kilpisaari ei vallinneissa olosuhteissa vastannut alueen rannikkopuolustuksen vaatimuksia.

Pian Tarton rauhanteon jälkeen vahvennettiinkin Vironlahden suuntaa Pukkioon rakennetulla järeällä patterilla. Puolustusrevisioni sekä rannikkopuolustusta pohtineet komiteat suosittivat järeää patteria Kotkan edustan "saaristoniemelle" Kirkonmaahan.

Ryhmitystä suunniteltaessa hahmottui Rankin ja Kirkonmaan toisiaan täydentävä tulenkäyttö. Samalla kypsyi päätös luopua Kilpisaaren patterista ja käyttää sen kalustoa muualla.

Rankin patteri kykeni Kotkan-Kurkolan linjan perintönä tulittamaan ainoastaan lounaan ja lännen suunnilla kulkeville väylille. Tarve oli ulottaa tuli lisäksi Kirkonmaan eteläpuolelle sekä ulkomereltä Haapasaaristoon johtaville väylille. Aselajin johdossa taas jääkärieverstiluutnantti Väinö Valve oli kiinnittänyt huomiota venäläisperäisten "tykkirintamien" haavoittuvuuteen.

Hajaryhmitys otetaan käyttöön

Rankin patteri hajaryhmitettiinkin 1926 jaoksittain ja vahvennettiin viisitykkiseksi. Viides tykki saatiin Kilpisaaresta. Linnoittamisvarat olivat vähäiset, joten tykit asennettiin kalliolle tykkiperustoille.

Kirkonmaassa "neitseellinen" maasto mahdollisti patterin rakentamisen ilman vanhan järjestelmän rasitteita; toisaalta työ tuli kalliiksi. Aluksi oli mm. rakennettava laituri ja kenttärata. Patteri sijoitettiin jaoksittain hajaryhmitettynä louhittuihin asemiin saaren eteläosaan.

Kirkonmaan ja Pukkion patterien äärikantamat kattoivat Vironlahden ja Kotkan välisen merialueen. Hidasrytmisten järeiden patterien tulentiheyden katsottiin kuitenkin jäävän liian pieneksi erityisesti lukuisia nopeita maaleja ajatellen. Virolahden ja Haminan välille jäisi aukko ja haitta korostuisi ulkosaarilta hyökättäessä, jolloin varoitusaika jäisi lyhyeksi.

JÄREÄT JA RASKAAT PATTERIT KOTKAN – KURKOLANNIEMEN LINJALLA JA TALVISODASSA

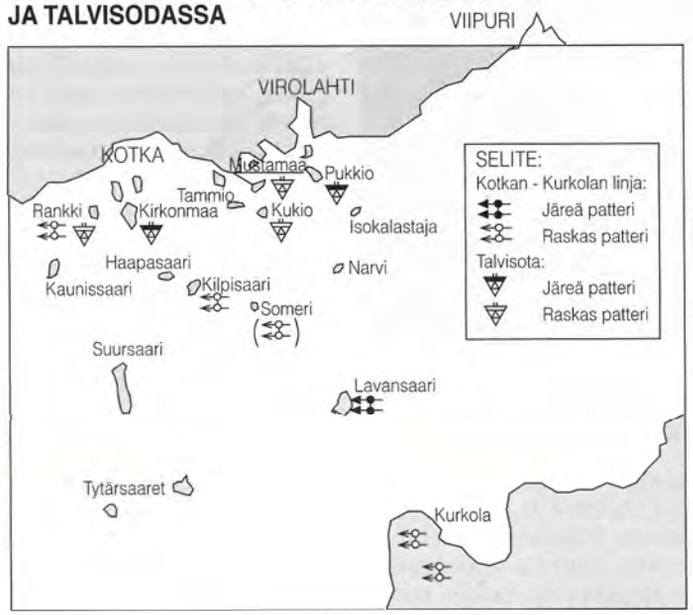

Tykkikalustot:

Kotka - Kurkola		Talvisota	
• Rankki	4/152 45-C	• Rankki	5/152 45-C
• Kilpisaari	4/152 45-C	• Kirkonmaa	4/254 45-D
• Someri	(4/152 45-C) tykkiperustat osittain valmiina	• Mustamaa	3/152 45-C
		• Kukio	2/120 50-V
		• Pukkio	2/203 45-C
• Lavansaari	4/254 45-D		

Tammio tai Mustamaa

Yleisesikunnassa kaavailtiinkin järeän patterin rakentamista Tammioon. Rannikkotykistön esikunnassa puolestaan haluttiin hoitaa kyseinen suunta liikkuvalla tykistöllä mantereelta. Järeitä tykkejä tarvittiin kuitenkin ensisijaisesti läntisemmillä merialueilla sekä Koivistolla ja Viipurinlahden suulla, eikä soveltuvaa liikkuvaa kalustoa ollut saatavilla.

Ratkaisuksi tuli Mustamaahan sijoitettu raskas patteri, joka valmistui vasta 1939. Kaksi tykkiä siirrettiin Mustamaahan Kilpisaaresta ja kolmas, alunperin myös Kilpisaaren tykki, saatiin 2.ErRtPstoksi 1934 itsenäistyneen patteriston aliupseerikoulun tykkihallista Haminasta.

Virolahden-Haminan suuntaa vahvistettiin edelleen talvisodan kynnyksellä. Tammion eteläpuolelle Kukioon pystytettiin raskas patteri. Se valmistui talvisodan jo sytyttyä ja kalustoksi tuli lentopommituksessa vaurioituneen jäänsärkijä Tarmon 120 mm:n kaksoistykki.

Järeän ja raskaan tykistön lähipuolustusta oli jo 1920-luvulta alkaen tehostettu 57 mm:n keveillä pattereilla.

Talvisodassa, joulukuun puolivälissä, Pukkion järeä patteri torjui hävittäjärunkoisen laivasto-osaston taistelusyöksyt. Tämän jälkeen vihollisalukset pysyttäytyivät patterien kantaman ulkopuolella. Sitä vastoin linnakkeet olivat tiheään ilmapommitusten kohteena, joskin tappiot jäivät pieniksi.

Sitkeitä saaristotaisteluita

Maaliskuun 1940 alussa venäläiset aloittivat jäitse hyökkäyksen Lavansaareen ja Suursaareen keskitetyillä joukoilla. 4. ja 6.3. Kirkonmaan alalohko torjui Kirkonmaan ja Rankin patterien tulella Suursaaresta hyökänneen vihollisrykmentin Haapasaarten ulkopuolella.

Hyökkääjä kärsi raskaat tappiot. Virolahden alalohkolla, Lavansaaresta Narvin ja Somerin kautta edennyt vajaan kahden rykmentin vahvuinen vihollinen onnistui 4.-6.3. tunkeutumaan saaristoon, mistä se viisi päivää kestäneissä taisteluissa lyötiin linnakkeiden sekä jalkaväen voimin takaisin.

Kirkonmaan alalohkolla torjunta perustui kahden patterin tulen keskittämiseen. Virolahden suunnalla tilanne muodostui hankalammaksi vaikka alueen tykistöä oli ennen sotaa vahvennettu. Kahden järeän ja viiden raskaan putken tuli oli jaettava kahdella suunnalla leveässä ryhmityksessä hyökkäävää vihollista vastaan.

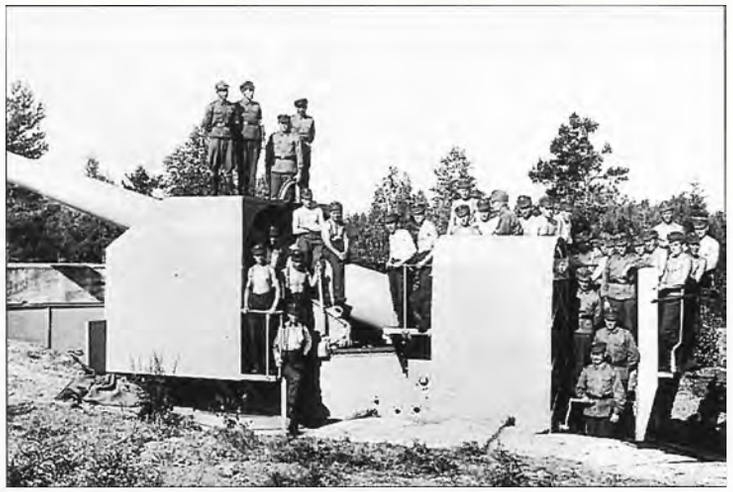

Reserviläisiä Kirkonmaan kymmenen tumman tykillä kesällä 1937. Kuva T Kainulaisen arkisto.

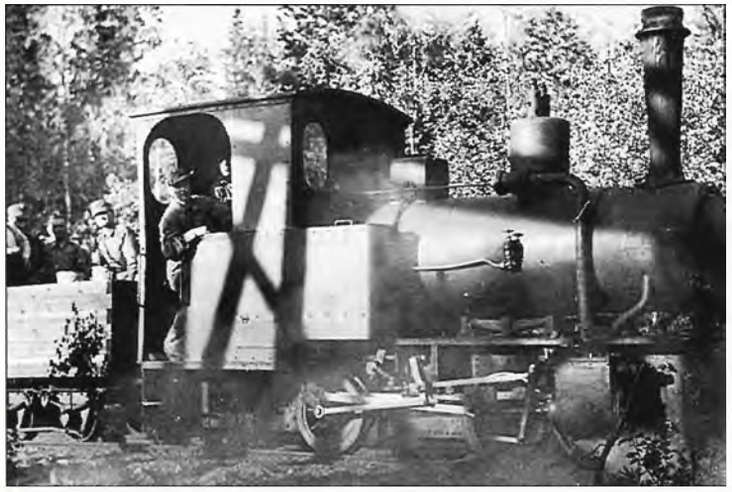

Kirkonmaan patterin rakentaminen "neitseelliseen" maastoon edellytti mm laiturin ja kenttäradan rakentamista. Kuvassa kenttäradan veturi "Pässi". Kuva T Kainulaisen arkisto.

Tykistön käyttö ratkaisee

Torjunta kuitenkin onnistui pattereiden joustavan tulenkäytön ja laivaston jalkaväen toiminnan tuloksena. Tässä oli myös kevyellä tykistöllä osuutensa. Kun esimerkiksi tilanne 4.3. joksikin aikaa helpottui Pukkion suunnalla, sen kevyellä patterilla vahvennettiin Mustamaan tulta syvälle saaristoon tunkeutuneen vihollisen lyömiseksi.

Samanaikaisesti Pukkion järeillä putkilla vaiennettiin jäältä ampunut vihollispatteri Kukion tulittaessa ulompana etenevää vihollista.

Aselevon tultua 13. maaliskuuta Kotkan Lohkon pidettäväksi käsketty saaristo oli Virolahden ulkopuolella sijaitsevaa pienehköä Isokalastajan saariryhmää lukuunottamatta puolustajan hallussa.

Vihollisen hyökkäys Kymenlaakson edustalla tapahtui samanaikaisesti Viipurinlahden suurhyökkäyksen kanssa ja oli osin tarkoitettu puolustajan joukkoja sitovaksi. Läpi mennessään se olisi kuitenkin avannut tien Kannaksen joukkojen selustaan ja uhannut tällöin koko Kannaksen puolustusta.

Torjunnan onnistumisessa oli keskeinen osuus tykistöllä; sen tehokkaalla käytöllä kyettiin tuottamaan viholliselle raskaat tappiot ja säästämään omaa elävää voimaa. ■

FISKARS CONSUMER OY AB

RUOTSINPYHTÄÄN KUNTA
STRÖMFORS KOMMUN
Pitäjäntie 7 A, 07970 RUOTSINPYHTÄÄ-STRÖMFORS
Tel./Puh. (019) 618 104, Fax (019) 618 402

TIETOLIIKENNE & POSTIPALVELUT

KOKOAMME YHTEYDET VOIMAKSI

SUOMEN PT

TriHero

Mediassa on poweria

Maailmalla media sanelee miten milloinkin missäkin menee. Kaiken karvaiset toimittajat päättävät siitä, kuka on pinnalla, kuka painuu unhon yöhön häpeän taakka harteillaan

Näin se pelaa suuressa maailmassa. Mutta ei meillä. Mehän olemme viimeisen päälle sivistynyttä kansaa, eikä meillä sovi elämöidä kaikkien turhanaikaisten juttujen kanssa. Jo historiakin on opettanut meidät siihen, että auktoriteetteja on kunnioitettava.

Tokihan meilläkin media on välillä yrittänyt kovastikin pullistella. Joskus on kirjoitettu isoilla otsikoilla jalasmökeistä tai omien bisnesten pyörittämisestä julkisen tehtävän suomalla arvovallalla. Tällaisistakin jutuista kirjoittaminen on kuitenkin ollut vain taitamattomien toimittajapoikien töherryksiä ilman mitään pysyviä vaikutuksia.

Ei ole tullut mitään. Ei Suomessa media ole onnistunut tiputtamaan ketään mistään hommasta pysyvästi. Joskus on joku poliitikko tai bisnesmies onnistuttu hetkeksi teilaamaan, mutta heti kun painomuste on ehtinyt kuivua, on median surkea operointi saanut aikaan äänivyöryn väärinymmärretylle ja näennäisesti kansan vainoamalle onnettomalle yksilölle.

Vuoden vaihteen tietämillä medialla oli kerrankin tosi lihava juttu kun yksi vanha jermu, joka ennen hämmästytti kansaa vekkuleilla postikorteilla, päätti pistää ranttaliksi. Koko media sai oikein tosissaan pöllyttää ja toimitella tosi kovia stooreja arkipäivän elämästä. Kansankin kieleen ehti sujuvasanaisten toimittajareppanoiden lanseeraamana tarttua vaimonvaihdolle nimitys "tehdä Reinit".

Sitten tuli vastaisku. Haasteita virkavallan huonosta menettelystä ja mihinkäs hävisivätkään toimittajapojat? Kelkka kääntyi ja suurella rahalla ruvettiin ostamaan hyviä selityksiä.

Samaiset kynänikkarit kirjoittivat Kokkolassa käyneistä everstiluutnanteista, jotka olivat haisseet tuoreelle viinalle. Journalistisesti pitäisin kyllä tätä juttua kansan vääränä valistamisena. Aivan vakavasti olen kyllä sitä mieltä, että tuore viina tuoksuu, vanha haisee.

Olisihan se ollut ihan eri juttu, jos herrat everstiluutnantit olisivat tulleet aivan kauheasti edellisenä päivänä ryypättyään hoitamaan Kokkolalaisille perin tärkeää asiaa. Mutta nyt he tulivat oikeuden päätöksen mukaan tuoreen viina tuoksu suussaan työmaalleen. Ehkä he olivat huuhtaisseet hiljaisen hotellin tunkkaisen aamiaisen pahan maun suustaan.

Mitäpä tuosta, ehkä virhe oli kuitenkin käräjätuomarin. Mutta se, että lehdet viitsivätkin nostaa moisen jutun uutissisältöönsä, ei kyllä vakuuta toimittajapoikien ammattitaidosta. Tämä juttu oli niin tärkeä, että se julkaistiin kahdella palstalla. Kansanmurhasta kertovalle jutulle jäi samaisessa lehdessä tilaa vain yhden palstan leveydeltä.

Tämä tästä. Kaikki edellä töherretty oli vai johdattelua varsinaisen aiheeseen. Meikäpoika vanhana veijarina ja jokapaikan luutana onnistui taas soluttamaan itsensä yhteen arvokkaaseen tapaamiseen, missä tämänkin lehden toimituspoppoo oli mukana.

Käypäisiä jeppejähän ne ovat, mutta kyllä niiltä puutuu mediamiehen otteet. Useampaan otteeseen saman illan aikana koitin niille vakuuttaa, että kirjoittakaa nyt tuosta ja tuosta ilmiöstä kerrankin oikein kova juttu, kun saisitte vielä oikein havainnollistavia hienoja kuviakin. Mutta eihän niillä reppanoilla ollut edes kameraa mukanaan.

Siinä illan mittaan asiaa pohdiskeltiin monelta suunnalta, mutta ei siitä hirveästi viisastuttu. Yhden käytännön elämän ohjeen sain varmaan heille iskostettua.

Jos he haluavat kasvattaa tilaajakuntaansa niin, että lehti joskus rupeaa kannattamaan taloudellisesti itse itsensä, tehokkain keino on se, että Rannikon Puolustajaa joskus lainataan Helsingin Sanomissa.

Vanhana jermuna, en ehkä viisaana, mutta kaiken ymmärtävänä, varoitankin nyt vakavasti kaikkia lukijoita.

Jos tämän lehden toimittajat ovat yhden illan aikana antamani ilmaisen opetuksen ymmärtäneet ja sisäistäneet oikein, Te kaikki olette vaaravyöhykkeessä. Toimituskunta on varmaan jo nyt haukan lailla liikkeellä etsimässä makeita mokauksia, mistä saisi tosi railakkaita ja myyviä juttuja.

PERKAIN-PÖNTTÖ

■ *Edellisessä numerossa julistettiin kilpailu lehtemme yleisönosaston nimestä. Saapuneista ideoista raati on valinnut nyt ensikertaa käytössä olevan nimen "perkainpönttö".*

Idea on hyvä. Se kuvaa sitä luonnetta, mitä odotamme tämän palstan sisällöltä. Rannikkopuolustuksen lehteen nimi soveltuu erinomaisen hyvin, koska perkainpönttö on kuulunut aikoinaan 152/45 Canet-tykin varusteisiin.

Koska voittaneen idean isä on pääkaupunkialueelta, on voittaja päätetty palkita puolipitkällä lounaalla riittävän tasoisessa ravitsemusliikkeessä.

Tarttukaa kynään ja luokaa perkainpöntöstä verbaalisen taiston areena.

Toimitus

Kuntokortit raivostuttaa

■ Nämä uudet kuntokortit eivät ole vähääkään ilahduttaneet suurinta osaa Kymenlaakson kuntoilijoista. Pikemminkin päinvastoin. Eniten on vihastuttanut kuntosuorituspisteisiin oikeuttavien vaatimusten epäselvä esitysmuoto.

Nämä kortit on aivan selvästi laadittu nuorten, juuri varusmiespalveluksensa päättäneiden raavaitten voimanpesien suorituskyvyn testaamiseen.

Entinen kortti oli erittäin selvä ja sen vaatimuksissa oli huomioitu kuntoliikuntaa harrastavat yleisesti, eikä vain määrättyä ryhmää. Pelottaakin pahoin, että kuntoliikunta tai ainakin näiden korttien täyttäminen ja palauttaminen tulee romahtamaan.

Olisikin toivottavaa, että isot herrat sieltä pääkallonpaikalta alentuisivat ja suostuisivat selventämään näitä vaatimuksia tällaisessa aselajilehdessäkin.

Ilmari Pusa

VAIN JALAS-TYÖJALKINEISSA ON ERGOTHAN-ISKUNVAIMENNUS

ERGOTHAN

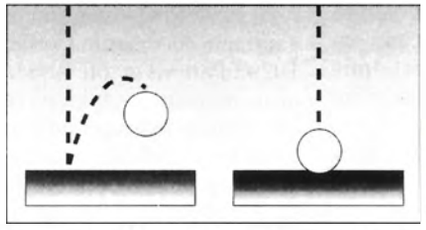

Joustava pohja: iskun liike-energia heijastuu takaisin jalkaan

Iskua vaimentava pohja eli Jalas Ergothan: isku vaimentuu täysin eikä rasita jalkaa

Ergothan-iskunvaimennussisäpohja minimoi kantapäähän kohdistuvan rasituksen ja sitä kautta estää rasitusvammojen ja kulumavikojen syntymisen jalkoihin tai selkään. Ergothan-sisäpohja vaimentaa kantapääiskujen tehosta peräti 95 %. Ergothan-sisäpohja hengittää ja tukee jalkaholvia, ja sen ominaisuudet

jalas

Urho Viljamaa Oy, 61280 Jokipii
Neuvonta ja myynti: puh. (06) 214 6111.
Fax (06) 214 6248.

Vain yksi Durlacher palasi sotien jälkeen varikolta linnakkeelle.

rt-tykit 7

HITAASTI, MUTTA VARMASTI

254/45 Durlacher

Teksti ja kuvat:
OVE ENQVIST

Vuonna 1895 otettiin Venäjän rannikkopatterien ensisijaiseksi tykkimalliksi käyttöön 10 tuuman (254 mm), 45 pituuskaliperin tykki. Kyseistä tykkiä pidettiin kuitenkin jo 1900-luvun alussa liian heikkona uusia paksusti panssaroituja sotalaivoja vastaan.

Koska Venäjän laivasto käytti taistelulaivoissaan 12 tuuman (305 mm), 52 pituuskaliperin tykkejä (305/52 O), päätettiin tämä tykki ottaa myös rannikkotykistön käyttöön.

Suomeen jäi vapaussodan jälkeen useita 10" pattereita. Tykki sai suomalaisen nimensä Durlacher (254/45 D) lavetin suunnittelijan mukaan. Kenraali Robert Durlacher (Durljahov) kehitti erityisesti rannikkotykkien palautin- ja hidastinjärjestelmiä varsinkin mäkilavettirakenteisiin liittyen.

Inon linnoituksessa oli kahdeksan kappaletta tällaisia tykkejä ja Lavansaaren nelitykkinen patteri. Helsingin edustan linnakkeilla, Isosaaressa (kaksi patteria), Ryssänkarilla (Rysäkari), Kuivasaaressa, Katajaluodossa ja Villingissä oli yhteensä 24 tykkiä neljän tykin pattereissa.

Kun Tarton rauhansopimuksen mukaan Lavansaaresta oli purettava 10" patteri, se siirrettiin Saarenpäähän, missä suoritettiin koeammunnat elokuussa 1921.

Kaikki vietiin varikoille

Kirkonmaan 10" patteri pantiin vireille vuonna 1925. Linnakkeen tykit siirrettiin Isosaaresta ja koeammunta suoritettiin syyskuussa 1929. Patterissa oli noudatettu uusia periaatteita; tykit olivat hyvin maastoutettuina niin kaukana toisistaan, että koko patterilla voitiin ampua täysympyräsektorissa. Tämä edellytti myös muutoksia tykin lavettiin.

Ennen talvisotaa heräsi ajatus muun muassa 10" tykin varustamisesta panssarikuvulla ja siten umpinaisella asemalla. Se olisi kuitenkin vaatinut tykin rekyylin lyhentämistä, joka olisi ollut vaikeaa mäkilavettitykillä. Ajateltiin myös ballististen kärkien tekemistä 10" kranaateille, mutta huomattiin, ettei niitä teknisistä syistä voitu tehdä.

Durlacherin 10 tuuman putken kiinnittäminen vaatii ammattitaitoa.

Ennen talvisotaa sekä talvi- ja jatkosodan aikana tehtiin useita muutoksia 10" patterien ryhmitykseen. Sotien jälkeen jouduttiin välirauhan ehtojen mukaan myös kaikki 10" tykit evakuoimaan varikoille Parolaan ja Kyminlinnaan.

Vain yksi tuli takaisin

Koska tykki konstruktiona oli aikansa elänyt, mutta putket olivat vielä 1940-luvulla käyttökelpoisia, niiden jatkokäyttöä pohdittiin vielä jatkosodan jälkeenkin. Tehtiin muun muassa suunnitelma uuden lavetin käytöstä sekä tykin panssaroinnista. Ajateltiin myös, että 10 " tykkejä olisi voinut asentaa kiinteisiin asemiin maahanlaskun torjuntaan tärkeisiin kohteisiin. Näistä suunnitelmista ei kuitenkaan tullut mitään.

Puolustusneuvosto teki 9.10.1959 periaatepäätöksen 12"-tykkien siirtämisestä takaisin Isosaareen ja Kuivasaareen sekä yhden 10" patterin aseistamisesta. 10" tykit osoittautuivat kuitenkin aikansa eläneiksi, eikä niitä enää pystytetty yhtä tykkiä lukuunottamatta, joka vuonna 1962 siirrettiin Katajaluotoon.

Monien mielessä kävi vuosien varrella Katajaluodon Durlacherin siirtäminen näkyvämpään paikkaan. Kuivasaaren 12" tykin kunnostusprojektin rohkaisemana päätettiinkin Durlacher siirtää Kuivasaareen. Kaikki tykin osat saatiin monien vaiheiden jälkeen Kuivasaareen syksyllä 1992, jossa Suomenlinnan Rannikkotykistökilta ja Suomenlinnan Rannikkorykmentti ovat kunnostaneet sen museotykiksi. ■

LOHJAN OFFSET
Puh. (019) 322 955,
fax (019) 322 926
08350 Hiidenlinna Routio, Lohja
Yhteyshenkilösi Seppo Iivonen

OY COMBINENT AB
Liukurenkaiden valmistus
Porvoo
Puh. (019) 529 700

TIISTENJOEN OSUUSPANKKI
Kuortaneentie 1506, 62165 Tiistenjoki
Puh. 06-4377 098

Teleste Educational
Teleste Educational Ltd
Kaurakatu 46
FIN-20740 TURKU
FINLAND
Tel. +358-(2) 273 9300
Fax. +358-(2) 236 3440

TUTUT KASVOT

■ *Rannikon Puolustaja aloittaa haastattelusarjan, jossa tutustutaan aselajimme piirissä pitkään toimineisiin henkilöihin. Ensimmäisenä on vuorossa pian merkkipäiväänsä viettävä lehtemme päätoimittaja* ***Eero Sivunen.***

"Olen tuntenut itseni aina eräänlaiseksi ongelmien ratkaisijaksi", sanoo 50 vuotisjuhliinsa valmistautuva Eero Sivunen.

RAKENTAJA HENKEEN JA VEREEN

Rannikon Puolustajan päätoimittaja juhlatuulella

■ – Mieleenpainuvimpia hetkiä oli, kun eversti Hukarin ollessa rykmentin komentajana sain kertausharjoitusten yhteydessä hänen kädestään rykmentin ristin, jota tuolloin kutsuttiin Hukarin ristiksi. Kolme kuukautta myöhemmin eversti Hukari menehtyi Rissalan lento-onnettomuudessa, muistelee 13. maaliskuuta 50 vuotta täyttävä Eero Sivunen taivaltaan aselajimme piirissä.

Nopeasti mies kuitenkin tempautuu muistojen keskeltä tähän päivään: Puolustusvoimien määrärahojen leikkaamisessa ollaan jo lähellä sakkauspistettä. Kertausharjoitusten niukkuus on huolestuttava. Mukaan pääsystä on tullut harvojen ja valittujen etuoikeus. Vaivalla hankittu koulutus ja osaaminen pääsevät ruostumaan.

Rannikkotykistö kulkee Eeron suvussa perintönä. Jo hänen isänsä Topi Sivunen palveli aselajissa, ja samoissa tunnuksissa on jatkanut Eeron jälkeen hänen vanhin poikansa Jussi. Raija-vaimon lisäksi kotona ovat reservissä vielä jenkkifutiksesta innostunut Ville ja jääkiekkoileva Matti, joten uusia rt-miehiä lienee vielä luvassa.

– Koulutus on nykyään liian löysää ja lomia on aivan liian paljon. Palvelusaikana olisi koulutusta mahdollisuus tehostaa merkittävästi. Varusmiehet roikkuvat nyt lomilla kotonaan aivan kiusaksi asti, Eero ryöpyttää nykyistä järjestelmää oman perheensä kokemusten perusteella.

Myös kiitoksen aiheita löytyy: Nykyiset kertausharjoitukset ovat hyvin suunniteltuja ja toteutettuja. Niiden aikana tehdään pitkää päivää ammattitaitoisen ja motivoituneen henkilökunnan kanssa.

Eero on rakentaja henkeen ja vereen. Rakentaminen on alusta alkaen hallinnut Sivusen perheen elämää.

– Mitäkö harrastan? Ensimmäisenä näyttää tulevan talkoorakentaminen, sitten nuorten kautta partiotoiminta, amerikkalainen jalkapallo ja jääkiekko, Eero luettelee korostaen vielä erikseen olevansa ennen kaikkea rakentaja.

Reservin majuri Eero Sivusen sanoja on helppo uskoa. Jopa hänen tehtävänsä maanpuolustuksen piirissä näyttävät osittain liittyvän rakentamiseen ja remontointiin.

– Olen tuntenut itseni aina eräänlaiseksi "Trouble Shooteriksi", ongelmien ratkaisijaksi, Eero sanoo.

– Tullessani kiltaan Kajanuksen saunan entisöinti oli saatu valmiiksi ja yllättävien vesivuotojen kanssa oltiin pinteessä. Ratkaisu löytyi, kun mahtava kivitorni sahattiin poikki ja väliin ujutettiin eristeeksi lyijylevy. Pian seurasi Järvön rakentaminen, joka sekin oli melkoinen rutistus. Rakennusmiehellä oli jälleen kysyntää, Eero naurahtaa.

– Eivätkä ongelmat tuhon loppuneet. Kun Rannikon Puolustajan talous oli ajautunut pahasti kiville, sain tehtäväkseni panna kuntoon sekä markat että sisältö. Timo Kaukorannan kanssa tätä tahkoa on nyt väännetty pari vuotta, ja asiat alkavat olla hallinnassa, Eero toteaa tyytyväisenä.

Eeron mielestä rannikkotykistön moniulotteisuus ja haasteellisuus ovat verrattomia vahvuuksia. Killan toiminnassa häntä viehättää selvä kehitys. Kaikki voivat sotilasarvoon katsomatta olla mukana, ja nuoret ovat nyt ottaneet asiat jämäkästi hoitoonsa. Kymmenen vuoden rakentamisen kauden jälkeen painopiste on nyt varsinaisessa toiminnassa.

– Rannikon Puolustaja -lehden tehtävänä on heijastella tätä rt-henkeä ja maapuolustusinnostusta. lehti haluaa haastaa toimintaan mukaan yhä uusia reserviläisten joukkoja. Killan, Johtorenkaan, RtUy:n ja Rannikon paikallisosaston RanPATin yhteistyöllä ja määrätietoisella toiminnalla voimme yrittää edes osin paikata sitä vajetta, minkä määrärahojen leikkaamiset ovat aiheuttaneet, Eero lopettaa.

Samalla hän kutsuu kaikkia ystäviään 13.3. klo 14–18 Vantaanlaakson Övre Nybackaan kahville. Ajo-ohjeita ja muita käytännön vinkkejä saa kuulemma kysellä Eeron sihteeriltä. Ja mikäli vanhat merkit pitävät paikkansa, Övre Nybackassa puhutaan tuolloin paljon ja innostuneesti myös omasta aselajistamme ja sen piirissä tapahtuvasta vapaaehtoisesta toiminnasta.

Reijo Telaranta

■ **Eero Sivunen**
– syntynyt 13.3.1947, vaimo Raija, kolme poikaa Jussi 23 v., Ville 18 v. ja Matti 12 v.
– ylioppilaaksi Helsingin Lyseosta 1967, rakennusinsinööriksi Tampereen teknillisestä opistosta 1973
– 14.11.1967 Isosaareen, missä myös RAUK, Tykistökoulu Merisotakoulussa
– reservin majuri, valtakunnallisen poikkeusolojen rakennustehtäviä suunnittelevan Rakentajapoolin pääsihteeri
– Rannikon Puolustaja -lehden päätoimittaja vuodesta 1994
– Killan hallituksen jäsen 1985–1993, Killan pj 1990 - 93
– RtUy:n hallituksen jäsen vuodesta 1994
– Rakennusteollisuuden Keskusliiton Koulutuskeskus RATEKOn rehtori ja Rakennusinsinöörit ja arkkitehdit RIA ry:n 1. varapuheenjohtaja
– unelma: perheen ja lähimpien ystävien kanssa Australiaan ja Uuteen Seelantiin 1997–98 vaihteessa tehtävä neljän viikon matka

Postikortti Eerolle

Lehtemme päätoimittaja Eero Sivunen täyttää 50 vuotta 13.3.1997. Parhaimmat onnittelut koko rannikkotykkiväeltä.
Eiköhän tehdä oikein lukijatempaus ja lähetetään kaikki Eerolle merkkipäivän kunniaksi postikortti. Kyllä Eero varmaan ilahtuu!
Postiosoite on Potinkuja 2 D, 01670 Vantaa
Iloisella mielellä lähetetty onnittelu on parempi vaikka vähän myöhässä kuin ei ollenkaan.
TKa

US EAGLE KY
NÄSILINNANKATU 28, FIN-33200 TAMPERE
FINLAND, EUROPE.
PUH./FAX 03- 213 3395

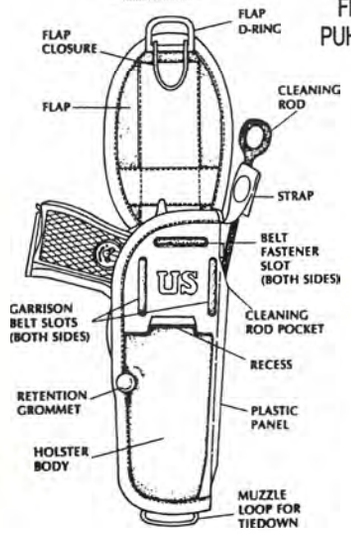

• MAIHINNOUSUKENGÄT
• ASEKOTELOT
• ARMYTUOTTEET
• RETKEILYTUOTTEET

BIANCHI INTERNATIONAL

MILITARY ASEKOTELO
4 ja 5 tuumaisille automaattiaseille.
Muuntomahdollisuus kainalo- ja reisikoteloksi.
Ilmoita aseesi merkki ja malli.
HINTA 460,–

Rannikko-tykistö Internetissä

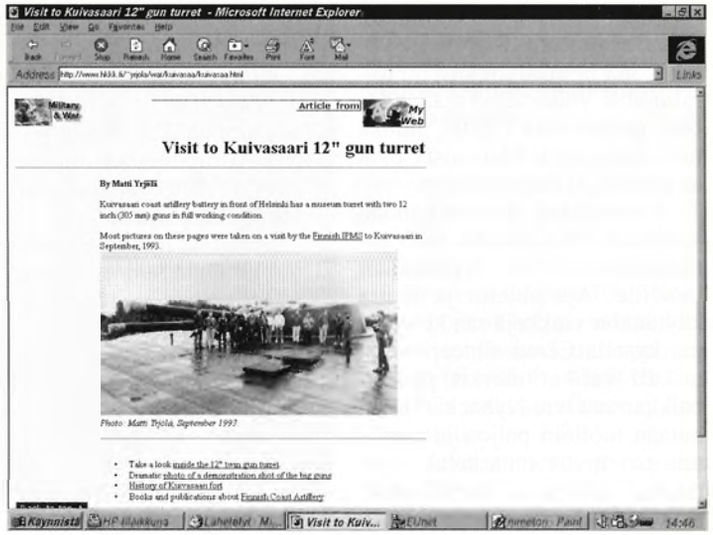

Tietoja Suomen rannikkotykistöstä on tarjolla kaikille maailman Internet-surffareille osoitteessa http://www.hkkk.fi/~yrjola/war/org/org.html.

Internetistä löytyy myös tietoja Suomen rannikkotykistöstä. Yllättävää kyllä tietojen kokokoamisesta ei ole vastannut puolustusvoimat vaan Helsingin Kauppakorkeakoulun kirjaston atk-osastolla työskentelevä KTM Matti Yrjölä.

Työssään Matti Yrjölä vastaa kirjaston tietojärjestelmien kehittämisestä ja ylläpidosta. Sotahistoriasta ja sotakalustosta hän ollut kiinnostunut jo pienestä pitäen. Kirjallisuuden ja pienoismalliharrastuksen kautta ovat erityisesti lentokoneet ja panssarivaunut tulleet hänelle tutuiksi.

Tietokoneiden kanssa puuhastelu on opiskeluaikojen alusta ollut hänelle jokapäiväistä rutiinia sekä töissä että kotona. Myös Internet on tullut tutuksi jo melko kauan sitten.

Eräissä sotahistoriaan ja sotilasilmailuun liittyvissä keskusteluryhmissä Matti Yrjölä myös itse osallistui keskusteluihin Suomen osuudesta toiseen maailmansotaan. Usein toistuviin kysymyksiin ja muutenkin tiedonpuutetta korvatakseen hän laati lyhyen yhteenvedon Suomesta toisessa maailmansodassa WWW-sivuilleen. Palaute on ollut positiivista ja melko runsasta, ja se onkin rohkaissut lisäämään muutakin asiaan liittyvää tietoa.

Kun Suomen IPMS (International Plastic Modellers' Society) vieraili Kuivasaaren hienosti kunnostetulla linnakkeella, Matti laati ottamista kuvistaan hieman myöhemmin WWW-sivun. Kuvista jäi kuitenkin tuolloin tiedon ja ajan puutteen takia tekstiosuus puuttumaan, mutta Ove Enqvistin yhteydenotto ja ystävällinen tarjous lisätiedoista korjasi tilanteen ja kuten tavataan sanoa – loppu onkin historiaa.

Tänä päivänä osoitteesta http://www.hkkk.fi/~yrjola/war/org/org.html löytyy tietoa Kuivasaresta, Suomenlinnan Rannikkotykistökillasta sekä lista Suomessa myytävästä rannikkotykistökirjallisuudesta.

MUHOKSEN SEURAKUNTA
Puh. (08) 533 1284
MUHOKSEN KIRKKO
1766-1997
Suomen vanhin käytössä oleva puukirkko, jossa Emanuel Granbergin maalaukset.

MUHOS
Oulujokilaakson ykkönen, osana Oulun seutua
Puh. (08) 533 0111, fax (08) 533 2433

VEIKKAUS

Watercat
ALUMIINIVENEET
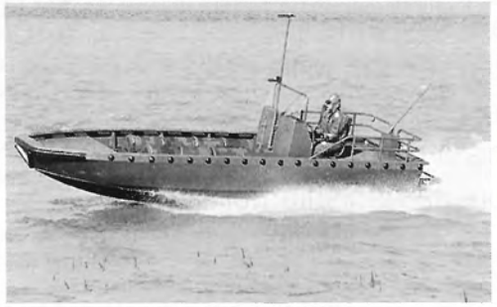
G-VENE
Marine
Alutech Oy Ab
SF-25570 Teijo. P. +358-(0)2-736 6566
Telefax +358-(0)2-736 6568

FINNYARDS OY ELEKTRONIIKKA
VALVONTA
Vedenalaiset akustiset valvontajärjestelmät

Passiivinen ilmavalvonta
• Akustinen helikopteri-ilmaisin

FINNYARDS
ELEKTRONIIKKA
Naulakatu 3, 33100 TAMPERE
Puh. (03) 2450 111, Fax (03) 2130 188

TEUVO RÖNKKÖNEN

Matka RTR 14:n alueelle

Heinäkuun loppupuolella kävi autollinen Äänisen rannoilla palvelleita ja alueen näkymistä muuten kiinnostuneita Äänisniemellä RTR 14:a alueella. Matkalla näki laajalti Laatokan Karjalaa ja Karjalan tasavallan maisemia sekä elämänmenoa, mutta ennen kaikkea rannikkojoukkojen sijainti- ja taistelupaikkoja.

RTR 14:n joukkojen sijoitus- ja taistelupaikkoja Äänisniemellä.

Raja ylitettiin mennen tullen Värtsilässä. Menomatkalla ajettiin Laatokan koillispuolelta vähäliikenteistä korpitietä Suojärven ja Porajärven kautta Karhumäkeen.

Seuraavana päivänä kiersimme Äänisniemeä, jonka rantoja puolustaneet rannikkojoukot muodostuivat Salpa- asemasta Laatokalle edenneistä ja sieltä edelleen Ääniselle siirretyistä linnoitusjoukoista, joiden vahvennuksena oli mm. rannikkotykistöpattereita, moottoroituja pattereita ja torjuntakomppanioita.

Karhumäestä ajoimme niemen keskustassa vuonomaisten järvien vieressä olevaa tietä etelään Suurlahden kylään. Täällä oli rannikkojoukkojen johtoportaana aluksi Impilahden lohkon esikunta ja vuoden 1942 tammikuun lopusta alkaen Hankoniemeltä esikuntayksiköineen siirretty 4.RPr:n esikunta.

Partisaanien taistelupaikoilla

Pääasiassa karjataloudesta toimeentuleva väestö on sijoittunut muutamiin asutuskeskuksiin ja kyliin. Monet pikkukylät ovat autioina tai niiden rakennukset purettu. Entisten olinpaikkojen tunnistaminen tuotti täälläkin alueella olleille vaikeuksia, sillä paljon vanhaa oli poissa, jotain muutettu ja uutta rakennettu.

Suurlahdessa viestijoukkueen johtajan Kalevi Merisalon majoitustalo löytyi paikallisen emännän opastamana. Ennen avoimella paikalla sijainnut rakennus oli tiheän koivurivistön kätkössä. Viereisessä hirsimökissä oli ollut viestilottien majoitus.

Nyt valtion tunnuksella varustetussa mökissä asui Loimolassa haavoittunut sotainvalidi vaimoineen, jotka esittelivät saman katon alla olevia tilojaan ja veteraanin kunniamerkkejä.

Suurlahdesta ajoimme Jandomajärven itäpuolitse olevaa kylätietä Tipinitsaan, josta avautui näkymä lahdelle ja sen lounaiskulmassa olevaan 2/75/50 C-patterin sijaintipaikkaan Leiniemeen. Liikuimme alueella, jossa oli käyty monia taisteluja partisaanien kanssa.

Hutikassa heinänteossa

Ohitimme 38.TK:n sijaintipaikan Voronijn kylän, jonka jälkeen ajokelpoinen tie päättyi Tambitsaan. Sen kaakkoispuolisissa niemissä olivat idästä lukien 3/75/50 C -patteri, Reskan 2/152/45 C -patteri tammikuusta 1942 elokuuhun 1943 sekä II Lston komentopaikka ja moottoroitu 4/122 K/31 -patteri.

Tambitsan kylän puolenkymmentä taloa olivat autioina. Kirkko on säilynyt parhaassa kunnossa. Talojen välisellä niityllä oli kolme heinäntekoon komennettua miestä, mutta kaunis kesäpäivä ja paikallinen suosikkijuoma olivat tehneet tehtävänsä.

Miehistä selväpuheisin esitteli suurena erikoisuutena porukan majoitustalon, jonka tuvan ikkunanpielessä oli suomalaisen sotilaan nimi puukolla kaiverrettuna. Talo oli siirretty 37.TK:n sijaintipaikasta Lindemasta.

Sotilaskotisisarena monissa tehtävissä ja paikoissa ollut Mirja Valve oli käynyt ohjelmamatkalla Tambitsan Mustaniemessä vuoden 1941 jouluna. Myöhemmin hän oli mm. Olenin saaressa (nimenä myös Etelä-Peurasaari) olleen patterin sotilaskodissa. Saari sijaitsee Limosaaren koillisreunassa.

Äänisen Rannikkoprikaatin veteraaneja Suurlahden kylän kirkon seinustalla. Vasemmalta Sirkka-Liisa Henriksson, Mirja Valve, Sisko Palokangas, Kalevi Merisalo ja Aulis Kettunen. Kuva T Rönkkönen.

Yksi päivä riitti

Harvinaisia näkymiä olivat tienvarsipellolla avorivissä ja valkeissa takeissaan viikatteilla heinää niittävät naiset sekä lehmälaumoja paimentavat miehet. Ruko ja haasio olivat ainoat nähdyt heinänkuivausmenetelmät, joskin luonnonheinän korjuu oli tuolloin vielä edessäpäin.

Niemen keskiosan kautta kulkevaa tietä ajoimme itärannalle Kuusirantaan. Kävimme pääkylästä parin kilometrin päässä olevassa rantakylässä, jossa oli 4/75 K/17-kenttäpatteri. Patterissa palvellut Aulis Kettunen tunnisti kylästä mm. patterin toimiston ja sotilaskodin.

Itse hän oli kolme ja puoli vuotta Äänislahden keskellä Heposaaren tukikohdassa. Kuusirannasta tulimme Tulvojan ja Sungun kautta III ja IV Lstojen yksiköiden sijaintiseutuja Karhumäkeen.

Yhden päivän aikana ehti kohtalaisesti perehtymään Äänisniemeen ja näkemään monet paikat, joissa rannikonpuolustajat olivat Jatkosodan aikana yhtenä itäisimmistä joukoista olleet. Palasimme matkalta Petroskoin, Aunuksen ja Sortavalan kautta. ■

Oy Tullausapu T. Fager Ab
Puh. 049-710 259, fax 019-523 0109
Veckjärventie 1, 06150 Porvoo

IMATRA STEEL BILLNÄS
10330 Billnäs
Puh. 019-277 731

PORTTI
Merkki laadukkaasta kotimaisesta ruoasta

NOKIA DISPLAY PRODUCTS
Tel. +358-2-77 11
Fax +358-2-771 2020

75/50 C-tykki Pietarin merimuseossa.

Tutkimusmatka Pietariin

Teksti ja kuvat
OVE ENQVIST

Pietari ympäristöineen oli monen suomalaistykin syntymäpaikka, kun Suomi aikoinaan peri rannikkotykistönsä Venäjältä. Tekeillä olevaan rannikkotykeistä kertovaan kirjaan ja Hangon vuokra-alueesta kertovaan televisiofilmiin liittyen allekirjoittanut teki joulukuussa 1996 tutkimusmatkan Pietariin yhdessä Pekka Silvastin kanssa.

Matka tehtiin Helsingistä venäläisellä Repin-junalla. Seitsemän tunnin matkan jälkeen oltiin perillä. Vastassa oli Pekan tuttu "Antti" Nikitin, joka toimi tulkkina ja Juri, joka toimi kuljettajana. Yöpyminen tapahtui Moskova-hotellissa, joka vielä oli kohtuuhintainen. Muuten Pietari on Helsinkiäkin kalliimpi kaupunki.

Seuraavana aamuna ohjelmassa oli venäläisten Hangon veteraanien juhla esikaupungissa olevassa koulussa. Veteraanit kokoontuvat viiden vuoden välein. Ensin tutustuttiin koulun Hanko-näyttelyyn, joka oli kahdessa luokkahuoneen kokoisessa tilassa.

Veteraanien saavuttua koulun henkilökunta jakoi heille luokat, ja kukin veteraani piti noin 45 minuutin esitelmän luokalleen. Tämän jälkeen seurasi juhla koulun voimistelusalissa.

Sairaalasta vankileirille

Juhlalounas oli käsityöluokassa. Ruokaa ja juomaa riitti. Ruokailun aikana pidettiin monta puhetta, mutta puheet muuttuivat pikku hiljaa lauluiksi varsinkin, kun naisopettaja otti esille hanurin ja ryhtyi säestämään.

Juhlien aikana Pekka Silvast haastatteli kolmea veteraania, josta yksi oli osallistunut Bengtskärin taisteluun. Hän oli juuri suorittanut asepalveluksensa loppuun ja oli kotiutumassa, kun joutui lähtemään Hankoon.

Bengtskärin taistelussa hän jäi vangiksi ja oli sairaalahoidossa Suomessa. Palattuaan Neuvostoliittoon hän joutui, niin kuin moni muu vangiksi jäänyt, kotimaassaankin vankileirille.

Juhlien jälkeen neuvoteltiin paikallisten edustajien kanssa yhteistyöstä mm. rannikkotykistön historian tutkimisessa sekä muissa projekteissa. Erityisesti Hangon Kiltahan on harrastanut yhteistyötä venäläisten kanssa.

Pietarilaiseen kouluun pystytetty Hanko-näyttely.

Toinen päivä aloitettiin käymällä Arsenal-tykkitehtaan näyttelyssä. Näyttely käsitti kaksi isoa huonetta, jossa tehtaan historia ja tuotanto on esillä kuvin ja esinein. Suurin osa tykkikalustosta on kuitenkin sijoitettu Pietarin tykistömuseoon.

Seuraavaksi tutustuttiin Leningradin puolustuksen museoon. Museo oli vierailupäivänä virallisesti kiinni, mutta isäntämme sai sovittua esittelyn. Tutustumisen kohteena oli erityisesti Hanko-näyttely.

Monien museoiden maa

Hanko-näyttely on aikaisemmin ollut entisessä kirkossa, josta on jälleen tehty kirkko. Vain noin 1/10 esineistöstä on nyt laitettu esille Leningradin puolustuksen museoon. Kuvien ja taulujen lisäksi Hanko-nurkkauksessa on mm. 180 mm ja 305 mm rautatiepattereiden ruutikanistereita.

Viimeisenä tutustumiskohteena oli Merimuseo. Rannikkotykistöä museossa on esillä siellä täällä. Ns Fondissa on erikseen asenäyttely, joka kuitenkin oli suljettu.

Moneen kohteeseen jäi tutustumatta. Tykistömuseo olisi vaatinut yhden lisäpäivän. Runsaan tunnin päässä Pietarista on Krasnaja Gorka, jossa on nähtävissä mm. 305 mm:n ja 180 mm:n rautatietykki, jotka on todennäköisesti tuotu Suomesta jatkosodan jälkeen.

Alue on tällä hetkellä virallisesti suljettu, mutta isännät lupasivat järjestää käynnin muutaman päivän varoitusajalla. Myös Inon linnake ja Kronstadt olisivat olleet käynnin arvoisia.

Kaiken kaikkiaan matka oli onnistunut, mutta tutustuminen "rannikkotykistöllisiin kohteisiin" Pietarin alueella vaatii vähintään kolme päivää jos aikoo käydä kaikissa kohteissa. Tämän takia päädyttiinkin suunnittelemaan uutta matkaa keväällä 1997, jolloin muutkin asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita.

Matkasta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä Pekka Silvastiin, puh 019-248 2659. ■

Suomalaisillekin tuttu Styx-ohjus (MTO 66) näytteillä Pietarin merimuseossa.

PorkPaikK:m toimintaa käynnistämässä mm (vas) Inkoon kunnanjohtaja Jarl Boström, Kirkkonummen kunnanjohtaja Kai Gustafsson sekä pelastuspäällikkö Kai Nurmi.

RanPAT käynnisti vuoden vauhdikkaasti

Vuosi 1996 oli Rannikon Paikallisosastossa toiminnansuunnittelun ja organisoinnin aikaa. Sitä vastoin vuosi 1997 näyttää olevan täynnä toimintaa. Paikalliskomppanioiden perustaminen on jo käynnistynyt ja ensimmäiset rannikon reserviläiset ovat aloittaneet rt:n oman kouluttajakoulutusohjelman. Eikä toiminta jää tähän.

RanPAT aloitti Porkkalan Paikalliskomppanian (PorkPaikK) toiminnan 22.1. pidetyssä lehdistö- ja käynnistystilaisuudessa Kajanuksen saunalla Upinniemessä. Paikalla olivat lehdistön lisäksi mm Kirkkonummen ja Inkoon kunnanjohtajat, Kirkkonummen pelastuspäällikkö sekä SIRR:n komentaja.

"Paikalliskomppaniamme koostuu vartio- ja pelastus-, merikuljetus- sekä huoltojoukkueista", kertoo PorkPaikK:n päällikkö Kalevi Hilli.

Lisää tietoa PorkPaikK:sta paikkakuntalaiset saivat Inkoossa ja Kirkkonummella pidetyissä yleisötilaisuuksissa, joissa oli myös mahdollisuus ilmoittautua toimintaan mukaan.

Helmikuun alussa nimettiin Suomenlinnan Paikalliskomppanian päälliköksi Eero Akaan-Penttilä, jonka mukaan toiminta käynnistyy Espoo-Helsinki alueen rannikolla vielä tämän kevään kuluessa. Viimeistään syksyllä on vuorossa Vaarlahden Paikalliskomppanian käynnistys.

Kouluttajat avainasemassa

Vapaaehtoisten reserviyksikköharjoitusten onnistumisen yhtenä edellytyksenä ovat asiansa osaavat reserviläiskouluttajat. "Koska harjoituksiin tullaan vapaaehtoisesti, on annin oltava sitä luokkaa, että mukaan halutaan jatkossakin", tähdentää RanPAT:n RYT päällikkö Sami Halme.

Tämän varmistamiseksi RanPAT käynnisti yhdessä Suomenlinnan Rannikkorykmentin, Rannikkotykistökoulun ja Maanpuolustuskoulutus ry:n kanssa rannikkotykistön kouluttajakoulutusohjelman tammikuussa. Asiaa käsittelevä tiedotustilaisuus pidettiin 16.1. ja kurssi alkoi Santahaminassa 27.1.

Kurssille osallistuu 15 reserviläistä, jotka on jaettu neljään rannikkotykistön koulutuslinjaan. Koulutus tapahtuu osittain etäopiskeluna ja sisältää lisäksi luentoja, harjoituksia sekä koulutussuunnitelman laadinnan.

Koulutussuunnitelmat joutuvat tulikokeeseen 6.–7.6. pidettävässä vapaaehtoisessa harjoituksessa. Lisäksi kurssilaiset osallistuvat MPK ry:n kouluttajakoulutusohjelman 1997 viiteen ensimmäiseen moduliin, joilla opetetaan varsinaiset kouluttajataidot.

Keskittämisestä etuja

Samalla kun vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus ja vapaaehtoiset harjoitukset lisääntyvät, pyritään tuki- ja huoltotoimia tehostamaan keskittämällä harjoituksia samalle ajankohdalle ja alueelle. Harjoituksiin osallistuvat saavat samalla todellisemman ja motivoivamman kokemuksen toimiessaan osana isompaa kokonaisuutta.

Rannikkotykistön ensimmäinen keskitetty vapaaehtoisharjoitus on tarkoitus järjestää kesäkuun alussa Porkkalassa, jonne osallistuu useiden reserviyksikköjen lisäksi varusmiehiä, MPK ry:n lisäkursseja sekä PorkPaikK:n tukiosasto.

"Puolustusvoimien kannalta on tehokkaampaa tukea ja johtaa yhtä suurempaa harjoitusta, kuin lukuisia pienempiä kursseja ja harjoituksia. Samalla keskitetty harjoitus tarjoaa rt:n kouluttajakoulutusohjelmaan osallistuville mahdollisuuden soveltaa oppimaansa käytännön opetustilanteessa", kiteyttää SIRR:n yhteysupseeri ja rt:n kouluttajakoulutuskurssin johtaja kapt Kari Aapro.

Toimintaa riittää

Tiedotus- ja rekrytointitoiminta jatkuu vilkkaana koko kevään. Lauantaina 12.4. RanPAT:lla on tiedotuspisteet kauppakeskuksissa Espoon Tapiolassa, Helsingin keskustassa ja Vantaan Myyrmäessä. Lisäksi RanPAT on esillä 23.–25.5. maanpuolustusmessuilla sekä syksyn pääsotaharjoituksessa.

RanPAT:n ja SIRR:n toinen keskitetty harjoitus järjestetään elokuussa, jolloin koulutetaan rannikon sijoittamattomia reservinupseereita vuoden toisen reserviyksikköharjoituksen yhteydessä. SIPaikK osallistuu harjoituksen tukitehtäviin.

Kolmas reserviyksikköharjoitus ajoittuu lokakuulle. Syksyyn ajoittuu myös vuoden toiset pelastuspalvelun perusteet 1 ja 2 -kurssit. Vuosi huipentuu itsenäisyyspäivän paraatiin Espoossa, johon RanPAT osallistuu omana osastonaan muiden HelSI:n paikallisosastojen tapaan.

Teksti ja kuvat: Jouni Grönroos

Runsas yleisö seurasi mielenkiinnolla paikalliskomppanian tiedotustilaisuutta.

Ilmoittautumiset RanPAT:n paikalliskomppanioihin:

PorkPaikK:n pääll. Kalevi Hilli p. 050-565 9029
SIPaikK:n pääll. Eero Akaan-Penttilä p. 09-455 2670
SIPaikK:n vääpeli Kauko Pyyskänen p. 09-801 2334

Laajasalon apteekki
DEGERÖ APOTEK
YLISKYLÄNTIE 3 • 00840 HELSINKI
Yliskyläntie 3
Arkisin: 09–19 (kesällä 09-18)
Lauantaisin: 09–14
Puh: 698 51 33
698 50 34
Fax: 698 54 24

LIHAKONTTORI OY
PARASTA JOKA PALASTA
(09) 730 973
fax (09) 761 822

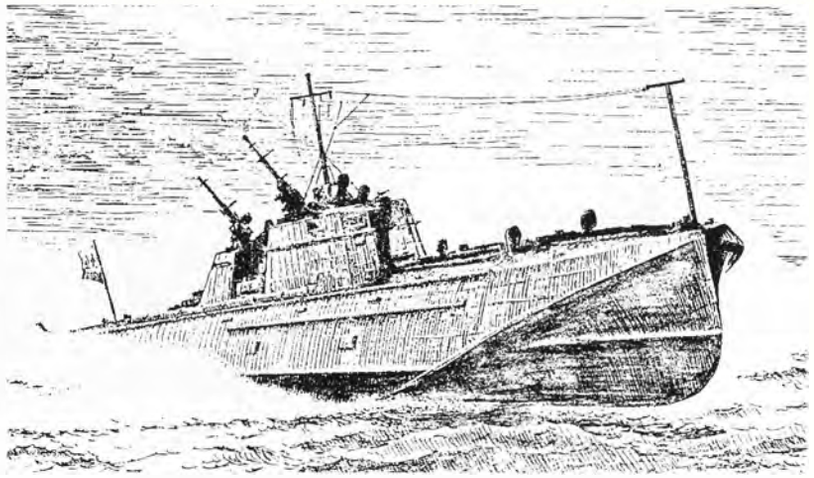

Pääosa Someriin iskeneistä joukoista laivattiin TK- eli moottoritorpedoveneille. Kuvassa taisteluun osallistunut G 5-mallinen "torpednyi kater".

Somerin taistelu

Venäläisten valtaussuunnitelma 8.7.1942

P.O.EKMAN

■ Tästä kovasta aseittemme voittoon päättyneestä kamppailusta yksinäisestä Suomenlahden karusta saaresta on kirjoitettu melko paljon. Onpa tehty videokin. Tapahtumia on kuitenkin tarkasteltu melkeinpä yksinomaan omasta näkökulmastamme.

Katsokaamme mitä venäjänkielinen sotakirjallisuus asiasta kertoo. Tässä lyhyesti hyökkääjän suunnitelma Somerin haltuunottamisesta:

"Ensiksi suoritetaan puolenyön jälkeen ilmapommitus: 12 DB 3-konetta Leningradin alueelta. Suojana ja matalahyökkäyksiin käytetään I 153-hävittäjiä Lavansaaren kentältä. samanaikaisesti alukset lähtevät merelle saaren satamasta."

"Maihinnousujoukko 256 miestä jaettuna neljään ryhmään. Johtajana maj I.V. Pasko, apunaan politrukki Bunarev ja ltn Grusov. Laivaukseen varataan 8 MO- ja 13 TK-venettä, johtajana kom K.A. Shilov. Johto merellä TK-prikaatin kom V. A. Salamatin."

"Näiden yksiköiden tykistötukena aputykkivene Kama (2/130 mm), torpedovene Burja (2/100), raivaaja T 205 Gafel, T 207 Shpil, T 210 Gak, T 211 Rym (1/100), BK 101, BK 102 (1/76) sekä Lavansaaren 130 mm patteri."

Tiedämme miten taistelu päättyi. Venäläiset menettivät 16 MO- ja TK-venettä, joista saaren puolustajat upottivat 8, laivastomme 7 ja ilmavoimat yhden. Lisäksi 15 alusta sai vakavia vaurioita.

Aputykkivene Kamaan osui lentopommi ja se joutui vetäytymään Lavansaaren suojaan. Hyökkääjä menetti kaatuneina Somerin maaperällä 128 (joukossa (maj Pasko) sekä merellä noin 200 (MO 306:lla kom Shilov) henkeä. Vangeiksi joutui saarella 123 henkeä. Suomalaisten sotasaalis oli melkoinen. ■

Joukko / Johtaja	Miehistö	Alukset
I iskuryhmä		
- ltn Leonenko	50 kp, 16 kk, 10 pioneeria	MO 123, MO 110, TK 41, TK 51
- tukiryhmä	15 kp	MO 111, TK 152, TK 162
II iskuryhmä		
- ltn Sasaditsh	36 kp, 18 kk, 8 radistia	MO 306, MO 409, TK 31
- tukiryhmä	15 kp	MO 402, TK 122, TK 62
III iskuryhmä		
- ltn Vostrjakov	16 kp, 11 kk	TK 101, TK 121
- tukiryhmä	tst välineitä	MO 413, TK 112
IV iskuryhmä		
- ltn Varlamo	14 kp, 12 kk	TK 71, TK 171
- tukiryhmä	15 kp	MO 404, TK 132
Kaukovarmistus noin 10 km Somerista		
- luoteessa		MO 401, MO 101, TK 73, TK 113
- lännessä		MO 401, MO 403
- koillisessa		MO 105, MO 303, TK 53, TK 63
- idässä		MO 308, TK 23, TK 33
Reservinä Lavansaaressa		MO 213, MO 309, TK 43, TK 93, TK 103, TK 22

(MO = Malyi Ohotnik (=VMV), TK = Torpednyi kater (=MTV), BK = Bronie Kater (=panssaroitu sluuppi)

Video Somerin taistelusta

Somerin veteraanit ovat valmistaneet mallikkaan videon tuosta aseittemme voittoon päättyneestä kiivaasta taistelusta, joka käytiin 8.–9.7.1942 etäisellä, yksinäisellä Suomenlahden saarella. Video sisältää yksityiskohtaista historiaa selkeästi dokumentoituna.
Videon tilauksia ottaa vastaan Heikki Aittola, Hiidenkivenkuja 3, 02100 Espoo, puh 09-462 276.
Kasetin hinta on 150 mk,- + toimituskukut 25,- mk.

VALTAKUNNALLINEN MAANPUOLUSTUSLEHTI
SUOMEN SOTILAS

Suomen Sotilas – Vuoden maanpuolustuslehti

■ Suomen Sotilas on valittu vuoden 1996 parhaaksi maanpuolustuslehdeksi. Valinnan suoritti TK-Tiedotuskilta. Helsingissä pidetyssä järjestön vuosikokouksessa päätoimittaja Heikki Tiilikainen sai vastaanottaa kunniakirjan ja killan viirin.

Rannikon Puolustaja -lehti palkittiin vuoden 1994 parhaana kiltalehtenä kunniakirjalla.

Maassamme ilmestyy yli 90 maanpuolustusalan julkaisua. Menneeltä vuodelta Suomen Sotilaan nosti ykköseksi osoitettu journalistinen kunnianhimo ja se, että lehti sisältää tasapainoisesti hyvän aikakausilehden elementtejä; reportaaseja, uutisia ja kolumneja.

Suomen Sotilas lähtee kirjoittelussaan avoimesti ja selkeästi maanpuolustustyötä ja arvoja korostavista lähtökohdista, mutta se ei estä sitä kajoamasta ristiriitaa herättäviinkään aiheisiin hyvällä journalistisella otteella.

Lehden ulkoasu on selkeä ja konstailematon. Taitto tukee lehden artikkeleita. Näin todetaan palkitsemisen perusteluissa.

Kirjallisuutta

■ Tutkimusmatka Pietariin poiki tietoja uusista kirjoista, joista voi olla hyötyä Suomen ja Pietarin rannikkotykistöllisiä yhteyksiä tutkittaessa.

"Tsitadel" (Sitadelli, keskuslinnoitus), yli 100-sivuinen aikakausikirja, joista kolmas numero ilmestyy vuoden 1997 maaliskuussa. Numerossa 2 oli myös Suomeksi kertomus Pietari Suuren merilinnoitukseen liittyvistä linnoituksista Hangon alueella. Numerosta 3 alkaen tekstiä tulee olemaan myös englanniksi. Päätoimittaja on Leonid Amirhanov, osoite Box 171, St. Petersburg, 199004, Russia.

"Orushie Rossijskava Flota" (Venäjän laivaston aseet), noin 300-sivuinen Sudostroenien vuonna 1996 julkaisema kirja. Hinta noin 50 mk. Sisältää piirustuksia, valokuvia ja taulukoita sekä rannikko- että meritykistöstä ja muista meripuolustuksen aseista

"Morskaja artillerija otetsestvennava Voenno-Morskava Flota" (Kotimaisen sotalaivaston meritykistö), Pietari 1995, 102 sivua, hinta noin 15 mk. Piirroksia ja runsaasti taulukoita aseiden ominaisuuksista.

Myös muita uudehkoja kirjoja meri- ja rannikkotykistöstä on saatavilla. Hyvä merikirjallisuuden (meritykistö ml.) kirjakauppa Pietarissa on Varjag, joka sijaitsee lähellä Astoria-hotellia.

OEq

■ Englannissa on julkaistu kaksi sikäläistä rannikkopuolustusta käsittelevää teosta.

20th Century Defences in Britain
Teoksessa esitellään ensimmäisen ja toisen maailmansodan aikana Englantiin rakennettuja linnoituslaitteita, rannikkopattereita, tutka-asemia, lentokenttiä ym.

Kirja on tilattavissa osoitteella CBA, 111 Walmgate, York YO1 2UA, fax 01904 671384

The Historic Defences of Plymouth
Tässä teoksessa esitellään 500 vuotta vanhaa Plymoutin linnoitusta, mikä on yksi Englannin suurimmista rannikkolinnoituksista. Linnoitus on aikanaan rakennettu ankkuripaikkojen, meriväylien ja telakan suojaksi.

Kirja on tilattavissa osoitteesta Cornwall Archaeological Unit, Cornwall Country Councill, Old Country Hall, Station Road, Cornwall TR1 3AY.

Tammisaaren Ruosteenesto Ky
Ekenäs Rostskydd Kb
Varastokatu 10, 10600 TAMMISAARI
puh. (019) 241 3416

TILINTARKASTUS * ISÄNNÖINTI
V Tolonen Oy
Hämeenkatu 18 B 10 11100 Riihimäki
Puh. (019) 721 071 ja 040-540 5330

RT-KERHO JOHTORENGAS

Johtorengas juhlii

■ Rt-kerho Johtorenkaan edeltäjä on perustettu Helsingissä 18.1.1937. Kerho täytti siis 60 vuotta tammikuussa 1997. Kerhon hallitus päätti, että 60-vuotisjuhla on perjantaina 21.3.1997 pidettävän vuosikokouksen yhteydessä.

Vastaanotto pidetään Katajanokan Kasinolla alkaen klo 14.00. Kerhon vuosikokous pidetään vastaanoton jälkeen alkaen klo 16.00 Katajanokan Kasinolla.

Tarkoitus on myös järjestää juhlaristeily Helsinki - Tallinna - Helsinki seuraavasti:
- lähtö perjantaina 22.3.1997 klo 19.00 (Silja Line)
- yöpyminen laivalla ja tulo Tallinnaan klo 8.00
- lähtö Tallinnasta 23.3.1997 klo 13.30
- paluu lauantaina 23.3.1997 klo 17.00

Asiasta lähemmin helmikuun jäsenkirjeessämme. Varaa aika jo nyt!

Kerhon historiaa täydennetään vuodesta 1986 vuoden 1997 alkuun saakka. Mikäli Sinulla on kerhon toimintaan liittyviä valokuvia, niin toivomme, että lainaat niitä julkaisuamme varten. Historiikin kirjoittajana on VTL Matti Haro (puh 09-377 807).

Jo perinteiseksi muodostunut Rt-golf järjestetään 19.8.1997 klo 10.00 alkaen Tuusulassa. Asiasta lähemmin Pertti E.K. Aalto (puh 09-782 733).

Pentti Jänkälä

LUKKOLIIKE RUHANEN KY
Keskuskatu 9, 48100 Kotka
Puh. 05-216 132

HAGELBERG, Vaasa
06-312 6449
0400 563 480

VUOTSON LENTOPALVELU OY
Lennot erämaajärville
VUOTSOSTA ja SEVETTIJÄRVELTÄ
* Yleisölennätykset
* Kuvauslennot
* Ohjelma- ja opaspalvelut
* 6-paikkaisella vesi-/pyöräsuksikoneella
* KANOOTINKULJETUSMAHDOLLISUUS

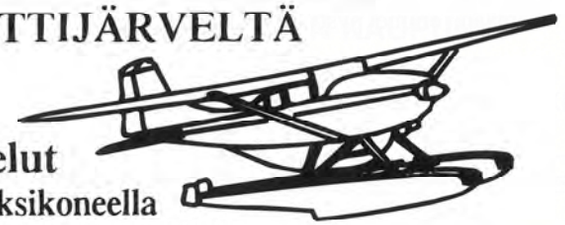

Pilkkilennot Sevetistä

Jouni Asteljoki
99690 VUOTSO
Puh./Fax (016) 626 170 NMT 049-157 318

KYMINLINNAN RANNIKKO-TYKISTÖKILTA

Kyminlinnan tietotintti

Talven ulkoilu- ja, jos Ahtivaari ja Pakkasherran pysyvät sovinnossa, pilkkikisapäivää vietetään maaliskuun 15. päivänä joko Kirkonmaassa tai toivon mukaan Rankissa. Asiasta lisätietoja myöhemmin.

Ensikesän rannikonpuolustajainpäivät pidetään kaksipäiväisinä 16.-17. elokuuta. Samassa yhteydessä järjestetään myöskin Itärannikon aseveljien tapaaminen.

Tokihan kaikki muistanevat, että Itärannikon Aseveljiä ovat kaikki jatkosodan aikaisen Itä-Suomenlahden Rannikkoprikaatin alueella sekä talvi- että jatkosodassa rannikkopuolustustehtävissä ja sodan jälkeisessä miinanraivauksessa toimineet sekä miehet että naiset.

Kymenlaaksossa toivotaan pakkaskelejä, jotta päästään purjehtimaan talviseen pilkkikisaan. Kuva Pekka Vainio.

Vieraat joutuvat linnaan

Siitä, mitä me tulemme Teidän kanssanne elokuussa tekemään, emme pysty vielä sanomaan kuin yhden varman asian: Päivien väliseksi yöksi me toimitamme Teidät "linnaan". Emme tietenkään välttämättä omia kiltalaisia, mutta vierailijat.

Tarkat tiedot tapahtumista tulette saamaan myöhemmin. Kuitenkin hyvissä ajoin. Alkakaapa vain virittäytyä tänne tulemiseen.

Niinkuin jo aiemmin olemme kertoneet, olivat kiltamme nimi ja säännöt jääneet ajasta jälkeen. Ne ovat nyt saaneet uuden muodon ja ovat parhaillaan korkean viraston tutkittavina ja arvioitavina. Toivommekin voivamme jo seuraavalla kerralla voivamme esiintyä Kymenlaakson Rannikonpuolustajain Kiltana.

Toivotamme kaikille lukijoille hyviä ja antoisia kevättalven päiviä.

Ilmari Pusa

KUUSANKOSKI

Kuusankoski, Suomen Paperikaupunki tervehtii Suomen rannikoiden puolustajia

HINAUSPALVELU
- yötä päivää -
Puh. (08) 552 1777, 552 1999
Jukolan-Tukku Oy, Oulu

YLÄNEEN APTEEKKI
21900 Yläne, puh. (02) 256 3259

LIIKENNÖITSIJÄ K. KITTILÄ KY
Koivikkotie 6, 96300 Rovaniemi
Puh. 016-313 635

RANNIKKOTYKISTÖN UPSEERIYHDISTYS

RtUy:n vuosikokous

Rannikkotykistön Upseeriyhdistys järjesti sääntömääräisen vuosikokouksen joulukuun alussa Vaasan perinteikkäällä varuskuntakerholla. Kokouksessa oli läsnä 46 jäsentä.

Kokouksen tärkeimpinä aiheina käsiteltiin toiminta- ja tilikertomus sekä toimintasuunnitelma jo alkaneelle kaudelle. Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi perinteisen tavan mukaan isäntäjoukko-osaston komentaja. Evl Hannu Luukkonen veikin kokouksen läpi sujuvalla tyylillä.

Vuosikokouksessa ojennettiin hallituksen myöntämänä evl Uolevi Tirroselle yhdistyksen kultainen ansiomerkki sekä hopeiset ansiomerkit ev Juhani Niskalle ja maj Eero Sivuselle.

Kokouksen valitsemana yhdistyksen puheenjohtajana jatkaa evl Timo Sario. Yhdistyksen hallitukseen valittiin seuraavat jäsenet:

kapt Vesa Aalto	**VaaRPsto**
kapt Hannu Heinonen	**TurRR**
kapt Pentti Jänkälä	**Johtorengas**
evl Timo Kaukoranta	**PE/RP-lehti**
ev Ossi Kettunen	**SlRR**
ylil Jukka Leikos	**KotRPsto**
evl Mikko Mäki	**Evp-ups**
kapt Petri Parviainen	**SlRR**
maj Hasse Rekola	**RtK**
maj Timo Saastamoinen	**MPKK**
ylil Kari Salin	**HanRPsto**
maj Eero Sivunen	**Killat**
maj Jukka Tilli	**RtK**
kapt Pekka Varjonen	**SlRR**

Kokouksen hyväksymä toimintasuunnitelma jatkaa toimintaa pääosin menneen vuoden linjoilla. Toimintakauden pääprojektiksi määritettiin rannikkotykistön joukko-osastojen historioiden julkaisemisen loppuunsaattaminen. Muissa toimintamuodoissa pyritään lisäämään jäsenistön aktiivisuutta.

VIAPORIN MUSEOLINNOITUS
SUOMEN LINNA
OPASTETUT KIERROKSET RYHMILLE
TILAUKSET PUH. 09-668154

– PUTKISANEERAUKSEN EDELLÄKÄVIJÄ –
TURKUPIPE OY
Orikedonkatu 13, 20380 TURKU
Puh. 02-253 9100 Fax 02-238 8343

SEINÄJOEN KAUPUNKI
Kaupunginhallitus
PL 215, Kirkkokatu 6, 60101 SEINÄJOKI
Puh. 06-416 2111

INSTRUMENTOINTI OY
Sarankulmankatu 20, 33900 Tampere
Puh. (03) 2659 111
Fax (03) 2659 200

RANNIKKOTYKISTÖN OPISTOUPSEERIT

RtOu ry 10 vuotta

Puolustusvoimien opistoupseerien viroista miltei joka kymmenes on rannikkotykistössä. Jos tätä noin 330-päistä joukkoa ovat palveluspaikat erottaneet, niin olosuhteet ja aselajiylpeys ovat heitä aina yhdistäneet.

■ Jo 1970-luvun lopulta asti olivat rannikkotykistön toimiupseerit tunteneet tarvetta perustaa oma yhdistys yhdistämään hajallaan toimivaa, mutta samankaltaisissa erityisolosuhteissa elävää toimiupseeristoa. Lopulta yhteenkuuluvuuden tunne johti oman yhdistyksen perustamiseen viime vuosikymmenen puolessa välissä.

1980-luvun alussa rannikkotykistön toimiupseereita puhutti linnakkerahakysymykset ja v. 1983 silloinen Toimiupseeriliitto asetti työryhmän, jonka tehtävänä oli tehdä esitys linnakerahan maksuperusteiden kehittämiseksi.

Työryhmä teki työnsä loppuun ja sen jäsenenä ollut sotilasmestari Simo Hämäläinen teki esityksen 17.3.1984 oman yhdistyksen perustamisesta rannikkotykistön toimiupseereille.

Joukkohenki yhdistää

Asia eteni kaikkien mielessä ja 17.11.1985 Upinniemessä pidetyssä kokoontumisessa valittiin perustamistoimikunta, jonka tehtävänä oli laatia säännöt ja kutsua perustava kokous koolle. Perustamistoimikunnan puheenjohtajaksi valittiin Matti Kokoi.

Toimikunta ahkeroi ja 1.3.1986 pidettiin Rannikkotykistön Toimiupseerit ry:n perustava kokous Hangossa. Paikalla oli 31 asiasta kiinnostunutta toimiupseeria. Kokouksessa hyväksyttiin yhdistykselle säännöt sekä valittiin puheenjohtaja, hallitus ja muut luottamushenkilöt. Yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Valto Vainio.

RtOu:n muistoesineenä on meressä hioutunut kivi, johon on kiinnitetty luovutuslaatta ja messinkinen yhdistyksen tunnus; bastioni, minkä keskellä on miekka.

Ensimmäinen sääntömääräinen syyskokous pidettiin 24.10.1986 Rannikkotykistökoululla. Kokousta edeltäneessä opetustilaisuudessa puhui silloinen rannikkotykistön tarkastaja eversti Jukka Karvinen, joka oli erittäin tyytyväinen yhdistyksen perustamisesta ja lupasikin aselajin johdon täyden tuen vastaperustetulle yhdistykselle. Välittömästi yhdistyksen perustamisen jälkeen tuli ajankohtaiseksi myös yhdistyksen oman tunnuksen sekä muistoesineen saaminen. Asiasta järjestettiinkin suunnittelukilpailu, jossa voittajiksi selviytyivät Hannu Keppolan esitykset.

Koulutusuudistuksen myötä myös yhdistyksen nimi muutettiin 15.11.1991 Rannikkotykistön Toimiupseerit ry:stä Rannikkotykistön Opistoupseerit ry:ksi. Yhdistyksen juhlakokous pidettiin 26.10.1996 Lahdessa.

Kaikki joukolla mukaan

Yhdistyksen näkyvimpänä toimintamuotona ovat olleet syys- ja kevätkokouksien yhteydessä järjestetyt opetus -, tutustumis- ja tapaamistilaisuudet. Kokousten järjestelyistä ovat vastanneet alueelliset yhteyshenkilöt. Tutuksi ovat tulleet eri joukko-osastojen lisäksi palolaitos, ydinvoimala, jäänmurtaja sekä kaapeli-, teräs- lasi-, turvalaite- sekä räjähdysainetehtaiden toiminta.

Vierailut ovat poikkeuksetta olleet mielenkiintoisia ja hyvin järjestettyjä. Tilaisuuksien onnistumisen on taannut yhdistyksen saama tuki aselajin johdolta, joukko-osastoilta, paikallisilta päällystöyhdistyksiltä sekä -liitolta.

Kokouksiin ja tutustumistilaisuuksiin osallistuneiden määrä on vaihdellut suuresti. Alkuinnostuksen jälkeen oli havaittavissa selvää kiinnostuksen hiipumista, mutta nyt näin kymmenvuotisen taipaleen kunniaksi odotamme toiminnan taas viriävän.

Jäseneksi voi liittyä vakinaisessa palvelussuhteessa puolustusvoimiin tai rajavartiolaitokseen oleva tai ollut opisto- tai erikoisupseeri, jonka voidaan saamansa koulutuksen, palveluksen tai palveluspaikan perusteella katsoa kuuluvan rannikkotykistöön.

Jäseneksi voit liittyä ottamalla yhteyttä oman alueesi yhteyshenkilöön, jolta saat tarkemmat ohjeet. Nimet löydät lehden edellisestä numerosta.

Yhdistys tarjoaa jäsenilleen vuosittain mahdollisuuden kahteen tutustumiskäyntiin mielenkiintoisiin ja ajankohtaisiin kohteisiin hyvässä seurassa sekä tietysti tämän lehden vuosikerran kotiin kannettuna. Kannatta siis tulla aktiivisesti mukaan toimintaan.

Kari Laakko

Rannikkotykistön Opistoupseerit ry:n uusi puheenjohtaja Aapo Tokkola Kotkasta. Taustalla Haapasaaren merivalvonta-asema.

KOKOUSKUTSU

Rannikkotykistön Opistoupseerit ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään 18.4.1997 Hangon alueella. Tarkennettu ohjelma toimitetaan lähempänä ko. ajankohtaa. Kokouksessa käsitellään:
- Sääntöjen 9 asiat
- Päätetään yhdistyksen standaarista
Ilmoittautumiset oman alueen yhteyshenkilölle (Evp:t Itn Laakko 09-1615234) 11.4.1997 mennessä.

Tervetuloa
HALLITUS

Teotools
Kyyhkylänkuja 2, 48600 KARHULA, Puh. 2607000, Telefax 2607020
Työsuojelutarvikkeet varastosta
Sievin Jalkine Oy
Sievi
KEMIRA SAFETY

KYMEN PUHELIN OY
FINNET-YHTIÖT

Laurilan Betoni
Turkkila, 39200 Kyröskoski
Puh. 03 371 6106, 3716536, 371 6756
Fax 03 371 6475

Englannissa korkeakoulutuksen saanut
Kiropraktikko Markku Veilo D.C.
(Doctor of Chiropractic)
Sibeliuksenkatu 3 B 17, Hämeenlinna
Ajanvaraukset ma-ke klo 8-12 Puh. 03-653 2472

SUNDS DEFIBRATOR PANELHANDLING OY
PL 15, 15561 Nastola. Puh. 02 048 0172

Rt:n kilpailuammunnat

Vuonna 1995 ammuttiin raskaiden pattereiden välinen kilpailuammunta ja vuonna 1996 kevyiden pattereiden kilpailuammunnat.

Rannikkotykistön perinteiset neuvottelupäivät järjestettiin menneen vuoden lopulla Vaasassa. Jo vakiintuneen tavan mukaan myös kilpailuammuntojen palkinnot jaettiin neuvottelupäivien yhteydessä juuri ennen Rannikkotykistön Upseeriyhdistyksen vuosikokousta.

Edellistä vuotta juhlavammaksi kilpailuammuntojen palkintojen jaon teki se, että nyt jaettiin myös kahden menneen vuoden tuloksien perusteella parhaan joukko-osaston palkinto.

Kaikkiaan palkintoja jaetaan viidestä eri kokonaisuudesta, joten periaatteessa jokaisella rannikkotykistön joukko-osastolla on mahdollisuus haalia palkinto kilpeään kiillottamaan. Järjestetyssä tilaisuudessa saatiin kuitenkin todeta, että erittäin tiukassa kilpailussa vain kaksi joukko-osastoa onnistui keräämään pokaaleja.

Rannikkotykistön tarkastaja eversti Jorma Vuohelainen ojensi parhaan meriammunnan varusmiestulenjohtajan maljan Vaasan Rannikkopatteriston upseerikokelas Alakankareelle. Kantahenkilökunnasta vastaavan palkinnon sai samasta joukko-osastosta luutnantti Lehtimäki.

Parhaana maa-ammunnan tulenjohtajana palkittiin jo kotiutunut ja vänrikiksi ylennetty A Helin Kotkan Rannikkopatteristosta. Menneen vuoden kevyen patterin kilpailuammunnoista voitti Vaasan Rannikkopatteristo perinteisen Kantolan tykin koristamaan joukko-osaton palkintokaappia.

Kun kahtena menneenä vuotena kilpailuammunnoista saavutetut pisteet laskettiin yhteen, voitiin todeta Kotkalaisten voittaneen täpärästi haltuunsa parhaalle joukko-osastolle myönnettävän Karhulan maljan.

Vaasan Rannikkopatteriston komentaja evl Hannu Luukkonen on tyytyväisesti hymyillen ottanut vastaan parhaan kevyen rannikkopatterin palkintona perinteikkään Kantolan tykin.

Rannikkojoukkojen tykistölliset kilpailuammunnat ovat elävää perinnettä, joiden tulevaisuutta on usein mietitty. Kun pääosalla joukoistamme on edelleenkin velvoitteinaan tykistöllisiä toimintavalmiustehtäviä, puoltavat tämän tyyppiset kilpailut niin varusmiesten kuin kantahenkilökunnankin ammattitaidon ylläpitäjänä paikkaansa.

Eläköön terve kilpailuhenki rannikkotykistön joukko-osastojen välillä, mutta toivokaamme että seuraavina vuosina palkintolistoille saadaan kirjata muidenkin joukkojen nimiä. ■

JORMA JÄRVIMÄKI KY
Sorvaukset, hitsaukset, putkien taivutukset, jyrsinnät, rautarakenteet.
Kallioportintie 2, Hangasmäki, 13210 Hämeenlinna
Puh./fax 03-653 6613

AL-PERINTÄ Oy
PL 10 33531 Tampere Puh. 03 255 4522

PVKS
SEPPO LEHTINEN
Toimitusjohtaja
Hallinnon kehittämistä ja palvelua.
PVKS-palvelut Ky
Pähkinämäenkatu 5 C 16,
33840 Tampere, puh. 03-265 4626

FINAVITEC Oy
Moottoriyksikkö
PL 10, 37241 Linnavuori
Puhelin: (03) 341 7666
Telefax: (03) 341 7660

SUOMENLINNAN RANNIKKOTYKISTÖKILTA

Itsenäisyyspäivän juhlat Palacessa

Suomen 79- itsenäisyyspäivää oli kokoontunut juhlimaan Hotelli Palaceen 87 juhlavierasta. Juhlan aiheena oli myös Suomenlinnan Rannikkotykistökillan valinta vuoden 1996 killaksi.

Ilta alkoi vapaamuotoisella coctail-tilaisuudella, jolloin kiltalaiset, rykmentin henkilöstö ja varusmiehet sekä muut vieraat tutustuivat toisiinsa. Palacen ruokasalin ovien auettua pääsimme nauttimaan herkullista juhlaillallista.

Vuoden kiltalaiseksi valittu Kimmo Ylitalo parhaassa sotisovassaan (asepuku m/36). Kuva Anu Vuorinen.

Tälläkin kertaa keittiö lunasti sille asetetut korkeat toiveet ja poron sisäpaisti madeira-korvasienikastikkeen kera jäi unohtumattomasti kaikkien mieleen.

Siirryttyämme kahvin pariin everstiluutnantti Seppo Haario kertoi Sveitsi vapaaehtoisesta maanpuolustusjärjestelmästä. Juhlaesitelmä diaesityksineen oli erittäin mielenkiintoinen ja se synnytti vilkasta keskustelua mahdollisuuksistamme täällä Suomessa.

Illan yksi kohokohdista on aina ollut vuoden kiltalaisen valinta. Vuoden 1996 kiltalaiseksi valittiin Kimmo Ylitalo. Kimmo ahkeroi sihteerin tehtävien lisäksi Kuivasaaren museoalueella.

Rannikonpuolustajain killan ansiomitalilla palkittiin Tauno Tetri ja Verner Torvinen. Killan II luokan merkki myönnettiin Hannu Vasiljeville.

Illan musiikkiannista huolehti ansiokkaasti Carusel orkesteri. Solisteina esiintyivät Tapio Pirhonen ja Taisto Weslin. Ilta sujui leppoisan tanssin merkeissä ja illan yksi suosituimmista puheenaiheista oli hyvin onnistunut Rannikonpuolustajainpäivä Kuivasaaressa.

Mika Pyyskänen

• VALMISTAMME HEIJASTIMILLA VARUSTETUT TURVALIIVIT JA HEIJASTINVYÖT AMMATTIKÄYTTÖÖN
• EVAKUOINTILAKANAT • MAINOSLAUKUT

STEFA oy

Askonkatu 5, 15100 Lahti
Puh. (03) 752 5577, Fax (03) 752 0744

Keltainen Rykmentti

Siteitä Porvooseen, Hankoon ja Helsinkiin

Vuoden 1941 liikekannallepanossa Kotkan Rannikkotykistörykmentti muuttui 2. Rannikkoprikaatiksi, joka armeijamme yleishyökkäykseen liittyen 22.8.1941 aloitti etenemisen Suomenlahden rannikkoa pitkin itään. Elokuun lopulla joukot olivat Viipurinlahden lounaisrannikolla ja valtasivat 29.8. Teikarin saaren.

Ennen Teikarin valtausta oli Merivoimien komentajan käskystä irrotettu Porvoon lohkolta 3. Rannikkoprikaatin komentaja everstiluutnantti Niilo Heiro esikuntineen ja siirretty Viipurinlahden lounaiselle rannikkoseudulle.

Edellä mainitut runkohenkilöstönä perustettiin 8. Rannikkoprikaati, joka 30.8.41 otti rintamavastuun 2. Rannikkoprikaatilta.

Kannaksen rannikkokaistan puolustuksen organisointia muutettiin vielä vuoden 41 aikana siten, että Erillinen Rannikkolinnakkeisto liitettiin 8. Rannikkoprikaatiin, joka näin ollen siitä lukien vastasi Kannaksen koko etelä- ja länsirannikon puolustuksesta Viipurinlahdelta Vammeljoen suulle.

Keväällä 1942 8. RPr muutettiin Rannikkorykmentti 2:ksi eli Keltaiseksi Rykmentiksi. Syksyn 41 etenemisvaiheessa suoritettiin mm Pulliniemen maihinnousu ja 1.11. miehitettiin Koiviston saaret. Etenemisen jälkeisessä asemasotavaiheessa toiminta keskittyi tykistötaisteluihin, valmiuspartiointiin, desantintorjuntaan ja koulutukseen.

Nimelle on selitys

Keväällä 1944 Keltainen Rykmentti osallistu Kannaksen viivytystaisteluihin, Piisaaren taisteluun ja lopuksi Teikarin ja Melansaaren verisiin taisteluihin. Näistä taisteluista rykmentti sai korkeimmalta sodanjohdolta nimenomaista tunnustusta.

Keltainen väri rykmentin nimenä juontaa 8. RPr:n aikoihin. Tuolloin prikaatin tunnuksena oli keltainen tunnusnauha ja siitä johtui kutsumanimi "Keltainen Prikaati". Tämä keltainen tunnusnauha tuli myös Rannikkotykistörykmentti 2. tunnukseksi ja siitä seurasi joukko-osaston sisäisessä käytössä kutsumanimitys "Keltainen Rykmentti". Nimi jäi elämään ja yhdistämään Rannikkorykmentti 2. miehistöä.

Sodan aikana solmitut aseveli- ja ystävyyssuhteet saivat aikaan sen, että oli tarvetta myös rauhanaikaiseen yhteistoimintaan, joka alkoi pienen ryhmän kokoontumisina. Toiminta sai vakiintuneemman muodon kun vuonna 1951 perustettiin Keltaisen Rykmentin perinneyhdistys.

Vuonna 1987 perinneyhdistys totesi rykmentin henkilöstön olevan jo eläkeiässä ja toimintatarmon luonnon pakosta heikentyneen. Toiminnalle kaivattiin ryhtiä, tukea ja jatkuvuutta, Tässä vaiheessa otettiin yhteyttä Suomenlinnan Rannikkotykistökiltaan mahdollisuudesta liittyä Rt-killan jäseneksi.

Canet-tykki tuli tutuksi myös Keltaisen Rykmentin henkilöstölle

Toimintaa on, mutta...

Kilta suhtautui asiaan myönteisesti ja liittymispäätös tehtiin asevelitapaamisen yhteydessä pidetyssä kokouksessa 25.9.1987. Killan johtokunnasta varattiin paikka Keltaisen Rykmentin edustajalle.

Vuonna 1981 paljastettiin rykmentin yhden perusmuodostelman, Rannikkopataljoona 1:n Hangon rintamalla tapahtuneen taistelun muistomerkki Hästön saarella. Vuonna 1984 kiinnitettiin kaatuneitten muistolaatta Suomenlinnan kirkon seinään asevelitapaamisen yhteydessä.

Yhdistys on tehnyt vuosina 1990 ja 1996 matkat entisille taistelupaikoille Kannakselle, Koivistolle ja Saarenpäähän. Osallistujia on ollut molemmilla matkoilla lähes sata henkeä. Viimeisellä matkalla paljastettiin rykmentin sankarivainajien muistolaatta Saarenpään C-patterin vanhalla tykkipihalla.

Rykmentin jäsenmäärä vähenee valitettavan kovaa vauhtia ja jäseniä on tällä hetkellä vain noin 450. Seuraava yhteinen tapaaminen rykmenttiläisillä on lokakuun 27. päivänä, jolloin vietetään Suomen 90-vuotisen itsenäisyyden juhlaa Karjala-talolla Helsingissä. Tuleeko tämä olemaan rykmenttiläisten viimeinen yhteinen tapaaminen, vai vieläkö joku jaksaa järjestää seuraavan?

Anu Vuorinen

Kajaanin seurakunnan omistama

JOUTENLAMMEN KURSSIKESKUS

- 15 km Kajaanin kaupungista
- 122 vuodepaikkaa
  - 40 kpl 2 h:n huonetta
  - 5 kpl 4-8 h:n mökkejä
- Hyvät kokoontumistilat ryhmille
- Maukas kotiruoka
- Lohikalastus mahdollisuus
- Puhdas kainuulainen luonto
- Hyvät hiihtomaastot
- Mahdollisuudet:
  - majoittumiseen - ruokailuun
  - leirien ja kurssien pitoon - lomailuun

TIEDUSTELUT JA VARAUKSET: JOUTENLAMMEN KURSSIKESKUS
87930 SALMIJÄRVI, (08) 687 3361 / JUHANI ALANEN,
FAX (08) 687 3382

RANNIKON PUOLUSTAJIA TERVEHTIVÄT

ESSO - LÄHDERANTA
Espoo

ESPOON SÄHKÖASENNUS KY
Espoo

RAKENNUSLIIKE TUKIRAKENNE OY
Espoo

RJV-AUTO & KONEHUOLTO
Espoo

OY INSALKO AB

INSINÖÖRITOIMISTO KONSULTTIKOLMIO OY
Helsinki

LEIF GRANFELT OY
Porvoo

PAIKALLISSÄHKÖ OY
Kajaani – Sotkamo – Kuhmo – Ämmänsaari

KUUSAMON TROPIIKKI
Kuusamo

OULUN KAUPPAKAMARI
Oulu

TAKSI KOITTO SALONEN
Laitila

RP-YRITYSRYHMÄ
Kotka

KARJALA-LEHTI
Lappeenranta

PYHTÄÄN LIIKENNE OY
Pyhtää

Hankoniemen kiltalaisia itsenäisyyspäivän tapaamisessa ravintola Maretissa.

HANKONIEMEN KILTA
HANGÖUDDS GILLE

Hankoniemen killassa tapahtuu

Hankoniemen kilta – Hangöudds gille piti syyskokouksensa kiltahuoneella ravintola Maretissa 30.11.1996. Killalle valittiin uusi hallitus ja puheenjohtaja.

Killan hallitus sai seuraavan kokoonpanon; puheenjohtaja Jari Aspinen, varapuheenjohtaja Risto Sariola, sihteeri Merja Kahelin, rahastonhoitaja Olli Salmi, ryt yhdyshenkilö Lars Ekebom sekä jäsenet Jouko Parviainen ja Paavo Kakko. Uusi hallitus kiittää saadusta luottamuksesta.

Itsenäisyyspäivänä kokoontuivat kiltalaiset kunnioittamaan itsenäisyytemme puolesta kaatuneita sotilaita Hangon Sankarihaudoille. Edustava, noin 30 hengen joukko siirtyi sankarihaudoilta lämmittävien glögien ääreen ravintola Marettiin, joka oli erityisesti kiltalaisia varten avattu jo aamuvarhain, mistä kiitos kiltaveli/sisar ravintoloitsija- pariskunta Turuselle.

Glögien jälkeen otettiin yhteiskuva, johon suurin osa paikalla olijoista myöskin osallistui. Tämän jälkeen jokainen lähti omille teilleen valmistautumaan itsenäisyyspäivän viettoon.

Uusi kiltapiiri

Kesän päätapahtumaan rannikonpuolustajienpäiville Kotkaan kiltamme tulee osallistumaan intoa täynnä olevalla iskujoukolla. Muita tapahtumia joihin osallistumme ovat reserviläisammunnat, maanpuolustuskurssit ja varuskuntavierailut.

Yhteistyötä tulemme tekemään ja entisestään vahvistamaan Hangon rannikkopatteriston, Hangon kaupungin sekä eri maanpuolustusjärjestöjen kanssa kotimaassa sekä ulkomailla.

Tarkempia tietoja eri retkistä, esimerkiksi Salpalinjalle, annetaan kuukausikokouksissa sekä tulevissa tiedotteissa. Uudenmaan kiltapiirin perustamisen on kiltamme ottanut avosylin vastaan ja myöskin lähtenyt toimintaan mukaan avoimin mielin.

P.S. Killalle on tilattu edustus- ja vapaa-ajan asut. Tilauksia vastaan ottaa Hangon tekstiilipaino: kiltaveli Rauni Salo puh.040-504 5405 tai kotiin 019-2484975

Kaunista ja vauhdikasta kevättä maanpuolustuksen merkeissä.

Jari Aspinen

TURUN RANNIKKO-TYKISTÖKILTA

Turku on mukana

Turun Rannikkotykistökillalla on ilo ilmoittaa, että huolellisen suunnittelun ja valmistelun jälkeen olemme päättäneet tilata jäsenillemme Rannikon Puolustaja -lehden tämän vuoden alusta alkaen.

Jo vakiintuneiden toimintatapojen lisäksi on killallamme käynnistymässä maaliskuussa Örön 305 mm:n tykkien entisöimisprojekti. Tiedotamme asiasta myöhemmin lisää tämän lehden sekä Turun sanomien kiltapalstoilla.

Kiltamme järjestää tänä keväänä Turussa yhdessä Maanpuolustuskoulutus ry:n kanssa perusviestivälineitä käsittelevän lisäkurssin. Kurssin tarkoituksena on opettaa tavallisimpien viestivälineiden saatto käyttökuntoon ja käyttö. Lisäksi opitaan perushuoltamaan tärkeimpiä viestivälineitä sekä opetellaan viestiliikenteen perusteet.

Kurssin ohjelma on seuraava:

10.4. Siviiliviestijärjestelmät
15.4. Yleiskatsaus sa- ja rt-viestiin, puhelinkalustot, linnakkeen viestitoiminta
22.4. Viestiliikenne, radiokalustot, radioiden kaukokäyttö
24.4. Sanomalaite, ELSO
29.4. Tietoturva, keskussanomalaite, sanomalaiteverkko

Opetustilaisuudet järjestetään jokaisena päivänä klo 17.30-21.00. Paikkana on Pääskyvuoren luokkatila (pl 10.4., jonka paikka on vielä avoin).

Lisäkurssille ilmoittautumiset joko Mika Koivunen puh 02-251 1349 tai Martti Koivula puh 02-238 9330.

Uutena tulokkaana annamme tässä muutamia yhteystietoja killastamme:

Puheenjohtaja Heikki Kiviranta (puh 02-246 2508), sihteeri Mika Koivunen (puh 02-251 1349), jäsenkirjuri Heikki Kanervamäki (puh k 02-237 1176 t 02-281 5385) ja koulutusjaoston pj Timo Kuorehjärvi (puh 02-250 1604).

Turun Rannikkotykistökillan postiosoite on PL 723, 20101 Turku.

Rt-terveisin
Mika Koivunen

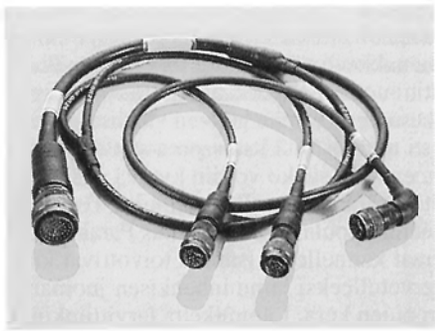

MIL- ja VG-normien mukaiset kaapelit ja muotokappaleet vaativiin sovellutuksiin. Tarvittaessa häiriösuojattuna aina EMP-tasoon asti.

Raychem

Tiilitie 10
01720 Vantaa
Puh. 09-41788720
Telekopio 09-3489721

TURUN
RANNIKKO-
RYKMENTTI

Muhkea pamaus – ja Utö sai sähkön

Teksti ja kuvat: Aimo Jokela

Voimakoneaseman jyrinä häipyi merituulen mukana kaukaisuuteen, kun ministeri Enestam väänsi päävirtakytkimestä mannersähkön päälle Utössä 27.11.1996 klo 16.45. Tapahtumaa oli seuraamassa Utön väen lisäksi huomattava joukko sähköprojektiin osallistuneita ja myötävaikuttaneita.

Kauan oli utöläisten odotus kestänyt, ennen kuin linnakkeen väki saattoi todeta kaapelialus Telepaatin tuoman sähkökaapelin saavuttaneen Utön linnakesaaren. Tämän jälkeen vaadittiin vielä melkoisesti muutostöitä itse saaren sähköjärjestelmissä, ennen kuin sähkö voitiin kytkeä päälle.

Utön sähköjuhla alkoi aamulla Turusta, jossa rykmentin lippulaiva kuljetusalus Parainen otti kutsuvieraat kannelleen. Isännät toivottivat kutsuvieraat tervetulleeksi lämminhenkisen juoman ja laivakorppujen kera. Lämmikettä tarvittiinkin, koska ilma oli kolea ja sumun takia näkyväisyys oli vain sata - kaksisataa metriä.

Keliolosuhteista huolimatta matka sujui aikataulun mukaisesti. Aivan kuin sähköjuhlaan tilattuna sää selkeni Utötä lähestyttäessä niin, että itse tilaisuus voitiin pitää kirkkaan tähtitaivaan alla.

Kaatuiko majakka ?

Pääkaupungin kiireistä lennätetty ministeri Enestamille oli varattu juhlallinen tehtävä mannersähkön päällekytkemiseksi. Tehtävä tulikin suoritettua ja mannersähkö kytkeytyi varsin voimallisella pamauksella päälle. Samanaikaisesti sähkövoima-aseman koneet yksi kerrallaan hiljenivät ja kasarmin

Päällikköpalaveri ennen kriittistä hetkeä, maj Ranki ja ministeri Enestam.

niemelle laskeutui hiljaisuus.

Mannersähkön kytkeytyessä syttyi Utön taivaalle kolme lasersädettä kuvaamaan uuden ajan koittamista. Eräs saarelaisista tohti pilke silmäkulmassaan lasersäteet nähdessään epäillä, että kohta joku kauppalaiva ilmoittaa Utön majakan kaatuneen, koska majakan valotunnus on samoin kolme valonsädettä.

Sähkö sinänsä ei ole Utön asukkaille uusi asia. Utö sai sähkön eräänä ensimmäisistä paikoista Saaristomerellä, kun saaren majakka sähköistettiin 110 V tasavirtalaitoksella vuonna 1935. Siitä asti on voimakoneen ääni kuulunut Utön saaren taustaääniin.

Ohjelmassa seurasi Utön linnakkeen tarjoama juhlapäivällinen, jotta sitten jaksettiin juhlia mannersähkön kytkemistä Utön kotiseututalolla. Ohjelmaakin oli aina Lounais-Suomen sähkön edustajan runonlausunnasta paikallisen merenkulkulaitoksen edustajan kurttumusiikkiin asti tanssiakaan unohtamatta.

Kahvikeitto nopeutui

Välittömänä seurauksena mannersähkön saaminen Utöseen huomataan voimakoneaseman hiljenemisenä. Toinen merkittävä seikka on sähkön tuotantohinnan putoaminen noin puoleen verrattuna paikan päällä tuotettuun sähköön. Lisäksi varsinkin talvikauden sähkönkulutusrajoitukset siirtyivät historiaan.

Muita pienempiä seurauksia mannersähköstä on kahvinkeiton nopeutuminen puolella ja huomattavasti kirkastuneet sähkölamput. Utöläisten ei tarvitse enää harmitella, mistä saisi tarpeeksi kirkkaita lamppuja. Nyt riittää jo tavallinen 60 watin polttimokin.

Ensimmäiset todelliset neuvottelut valtakunnan sähköverkon ulottamisesta Utöseen asti käytiin jo 1970-luvulla. Asia otettiin uudelleen esille 1980

Todistettavasti Utön majakka on pystyssä vielä sähköjuhlan jälkeenkin.

luvun loppupuolella. Pala palalta merikaapeli läheni Saaristomeren eteläosia. Vihdoin vuonna 1994 saatiin aikaan sopimus viimeisen merikaapeliosuuden toteutuksesta ja rahoituksen järjestelyistä Nötöstä Utöseen.

Komentajistoa ja juhlayleisöä Utön kotiseututalolla.

Kallista puuhaa

Sähkökaapelin veto aloitettiin Kirjais - Berghamn - Nötö -välillä jo vuonna 1989 (25 km), Nötö - Trunsö -osuus (10 km) toteutettiin 1995 ja viimeinen, pisin osuus Trunsöstä Jurmon kautta Utöseen (27 km), syksyllä 1996.

Merikaapelin rakentaminen on verraten arvokasta puuhaa. Viimeinen Trunsö - Utö osuus maksoi noin 13 miljoonaa markkaa. Sähköistämisprojektin toteuttaminen vaati toteutuakseen kaikkien Saaristomeren alueella toimivien viranomaistahojen yhteistoimintaa.

Saaristomeren sähköistämisessä on jäljellä vielä Nötöstä itään suuntautuvan Björkö - Lökholm - Borstö - Vänö (40 km) sähkökaapelin toteuttaminen. Mikäli tarvittavat noin 12,5 miljoonaa markkaa kyetään kohdentamaan hankkeeseen, niin Saaristomeren sähköistys voidaan saada päätökseen vielä tämän vuosisadan puolella. ■

KIINTEISTÖHUOLTO KIRVESNIEMI OY
Kielotie 4-6 D, 01300 VANTAA
☎ 873 5661
Päivystys 24 h

OY UDDEHOLM AB
Strömbergintie 10, PL 8, 00371 Helsinki
Puh. (09) 553 166, Telekopio (09) 565 2383

Rannikko-
sotilaskoti-
yhdistys ry

Teknillinen korkeakoulu
Opintotoimisto
puh. (09) 451 2911

It:n uusi tutka käyttöön

■ Ilmatorjuntarykmenttien kalustosta puuttunut tutka saatiin käyttöön vuoden alussa. tutkalaitteisto liittyy kotimaassa valmistettuun, tietokonepohjaiseen tulenkäytön johtamisjärjestelmään, Johtokeskus 90:een, joka nyt täydentyy tärkeimmällä sensorillaan.

Tutka tehostaa merkittävästi rykmenttien valvontakykyä, joka on ollut pelkästään ilmapuolustusjärjestelmän tilannekuvan ja oman aistitähystyksen varassa. vain joiltakin osin on puutetta voitu korvata ilmatorjuntapatteristojen maalinosoitustutkien käytöllä.

Tammikuussa käyttäjille luovutetut laitteistot ovat ruotsalaisen Ericsson Microwave Systems AB:n valmistamia maalinosoitus- ja valvontakäyttöön soveltuvia tutkia. Pari vuotta sitten ilmavoimien käyttöön tulleet lähivalvontatutkat (Gapfiller) ovat lähes samanlaisia.

Ilmatorjunnalle nyt tuleva laitteisto, tyypiltään Giraffe 100 AAA, kuuluu samaan tutkaperheeseen kuin patteriston maalinosoitustutka (Mostka 87), josta valmistaja käyttää tyyppimerkintää Giraffe Mark IV. Rykmentin tutka on malliltaan kuitenkin sitä selvästi nykyaikaisempi ja ulottuvampi.

Tehoa ja tarkkuutta

Uusi tutkakalusto soveltuu erityisesti matalalla toimivien, heijastuspinnaltaan pienten maalien havaitsemiseen raskaasti häirityissä ja välkkeisessä mittausympäristössä. Tutkan mittausetäisyys on vaakasuunnassa noin 100 km ja korkeussuunnassakin se ulottuu aina viiteen kilometriin.

Kalusto on itsenäiseen toimintaan kykenevä, konttiin asennettu ja omilla hydraulijaloillaan seisova. Alustana käytettävällä Sisu-kuorma-autolla kokonaisuus siirtyy helposti.

Järjestelmän pääosat ovat 12 metriä korkea antennimasto, konttiin asennetut tutka-, viesti- ja hallintalaitteistot, ajoneuvoalusta sekä erillinen perävaunussa oleva voimakone. Suuri osa laitteistosta on kotimaista valmistetta.

Kaikkiaan voidaan hankkeeseen jollakin tavalla osallistuneita kotimaisia alihankkijoita ja osavalmistajia nimetä noin 200 eri yritystä. Kokonaisarvoltaan noin 45 Mmk:n hankinnan kotimaisuusaste on yli 50 %.

Henkilökuntaa on koulutettu jo vuodesta 1995 alkaen ja koulutus varusmiehille aloitetaan Tuusulassa (HelItR), Rovaniemellä (LapItR) ja Turussa (VSItR) saapumiserästä 1/97.

PEit-os

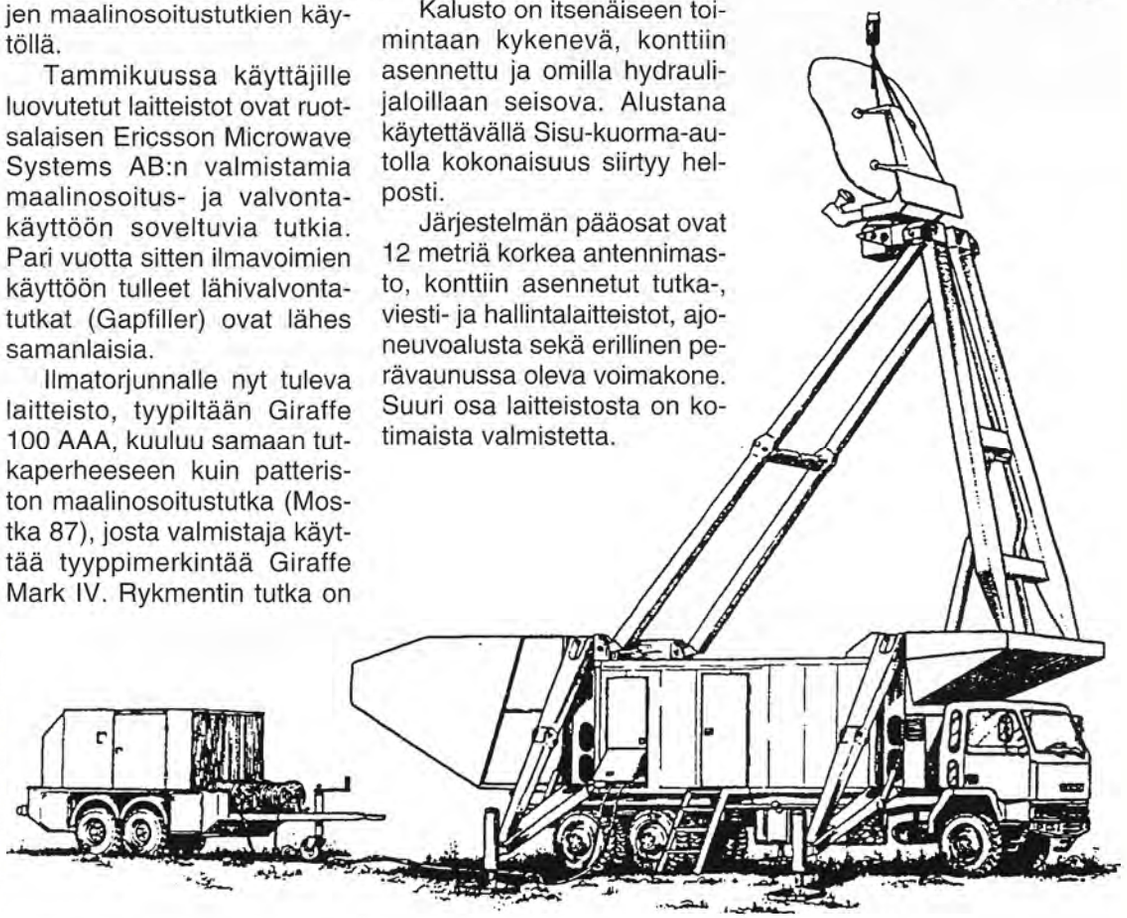

Ilmatorjuntarykmentin uusi tutka on yli 50-prosenttisesti kotimaista valmistetta.

Kulta- ja kellosepänalan erikoisliike
J.A.Tarkiainen Oy
Perustettu 1918 Viipurissa

Antiikkihopea sekä antiikkikorut
Arviointipalvelu
Yrityslahjat
Yrityslahjojen suunnittelu ja valmistus
Koru- ja hopeaesineet, kellot
Palkinnot, mitalit
Kaikki alan korjaukset

TARKIAINEN
Mikonkatu 3, 00100 HELSINKI
Puh. 661 916 Fax 656 015

TIKKURILAN ROMU OY
HAKINKUJA, 01300 VANTAA
KAIKKI ROMUALAN PALVELUT
PUH. (09) 831 666, FAX (09) 831 066

Myllykosken Lasi Ky
Jäsperintie 1, 46800 Anjalankoski
puh. 05-363 6071

Polarputki Oy
Hitsaajank. 9C, PL 103, 00811 Helsinki
Puh. (09) 755 900

AB SKÄRGÅRDSVÄGEN-SAARISTOTIE OY
21660 Nagu
Puh. 02-4651 589, fax 02-4651 715

COUNT DEAL OY
Fredrikinkatu 48 A, Helsinki
Puh. (09) 685 4055 Fax (09) 685 4066

SUUR-SAVON SÄHKÖ OY
PL 3, 50101 Mikkeli
Puh. 015-35 541

VIDEOPELIDIVARI VPD
PELIEN MAAHANTUOJA JA ERIKOISLIIKE TIKKURILASSA
KAIKKI MERKIT – POSTIMYYNTI – VAIHTOPELIT
Kielotie 13 01300 VANTAA p. (09) 873 1881

Autoilija
Jussi Hankala
Niitynmaantie 80, 92320 Siikajoki
Puh. 08-241 144, nmt 049-383 045

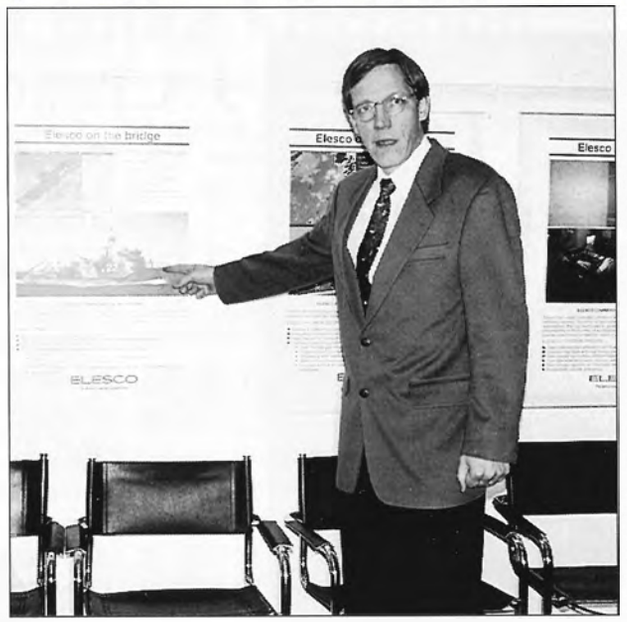

Elesco Oy:n toimitusjohtaja Seppo Riitamaa uskoo, että kehitetyillä järjestelmillä on vuosituhannen vaihteeseen tultaessa menekkiä maailmallakin.

Toimitusjohtaja Seppo Riitamaan haastattelu. Haastattelijana Tuomo Saarikko.

SUOMESSA OSATAAN

Merimiinalla on ollut koko Itämeren alueella vuosikymmenet meripuolustuksessa tärkeä rooli. Näin on ollut erityisesti Suomessa ja Ruotsissa. Meillä on kaikki ne vuodet, jolloin suurvallat kiinnittivät huomiota jonnekin muualla, kehitetty näitä järjestelmiä, sanoo Elesco Oy:n toimitusjohtaja Seppo Riitamaa.

Elesco Oy on Espoossa ja Varkaudessa toimiva lähes sataprosenttisesti puolustusvälinealan elektroniikkayritys. Sen liiketoiminta jakaantuu kahdelle alueelle eli merellisiin tuotteisiin ja maajärjestelmiin.

Järjestelmien tuottaminen onkin meille hyvin luonteenomaista. Emme toimita juurikaan yksittäisiä laitteita, vaan järjestelmiä, usein avaimet käteen periaatteella, Riitamaa toteaa.

Merimiinasodankäynnin vasta-aseet ovat yksi yhtiön menestysalueista. Tällä alueella on kolme menestystuotetta eli merimiinojen heräteraivaus, laivojen magneettisuojaus näitä merimiinoja vastaan sekä herätemittaus, jolla mitataan laivojen magneettiset ja muut herätteet, joihin merimiina reagoi.

Aasiassa on imua

Merimiinasodankäynti onkin Persianlahden sodan jälkeen saanut uutta huomiota myös suurvaltojen taholta. Parin viime vuoden aikana on jokainen merivaltio käynnistänyt joitakin projekteja. Joko ne hankkivat uutta miinanraivauskalustoa tai -etsintäkalustoa tai suojautuvat miinoja vastaan, Riitamaa painottaa.

Elesco Oy on vienyt merimiinasodan tuotteita useisiin maihin. Ruotsi on ollut tärkeä asiakas kaiken aikaa. Yksittäisiä toimituksia tai yhteistyökumppaneita on ollut mm Hollannissa, Ranskassa ja Italiassa. Kaakkois-Aasian merkitys on tänä päivänä kasvanut huomattavasti.

Kaakkois-Aasian kasvavat taloudet panostavat kovasti nykyään puolustukseen, myös meripuolustukseen. Siksi melko iso osa hankkeista onkin tänä päivänä sillä suunnalla.

Yrityksen uusimpia tuotteita on herätemittausrata. Aivan äskettäin olemme saattaneet päätökseen toisen herätemittausradan toimituksen. Ensimmäisen toimitimme jo aikaisemmin eräälle Kaakkois-Aasian laivastolle, Riitamaa toteaa.

Elescon optisen kaukovalvontajärjestelmän työasema.

Lama ei tappanut

Herätemittausradalla mitataan laivan synnyttämiä magneettisia, akustisia ja paineen aiheuttamia herätteitä. Rata perustuu meren pohjaan asennettuihin antureihin, jotka muodostavat radan, jonka yli alus ajetaan ja mitataan siitä tietynlaiset mallit.

Toinen yhtiön tuoreimmista tuotteista on passiivinen merialueen pintavalvontajärjestelmä, joka perustuu elektro-optiikkaan. Sitä käytetään kuten tutkaa valvontaan ja seurantaan, mutta pääosin passiivisesti. Lisäksi siitä saadaan näköhavainto, kun tutkan kuvaputkella näkyy vain maalisymbooli.

Uudessa järjestelmässä tulee useaan valvontapaikkaan kuvaputkelle infra- tai päiväkameran tuottama kuva seurattavasta maalista. Kuva saadaan varsin kaukaa ja huonoissa sääolosuhteissakin.

Muutama seuraava vuosi on Riitamaan mukaan varsin haasteellista aikaa taloudellisessa mielessä. Yhtiöllä on työ alla puolustusvoimille useita toimituksia, jotka ovat edelleen melko kehityspainotteisia. Lähivuosina pitäisikin saada aikaan myös sarjavalmistusta.

Lama ei ole puolustusväline-elektroniikan puolella näkynytkään siinä, etteikö hankkeita olisi vireillä. Pikemminkin se on näkynyt siten, ettei päästä sarjatoimituksiin, jotka kuitenkin antavat sen varsinaisen leivän, Riitamaa sanoo.

Pienuus on valtti

Suomalainen puolustusvälineteollisuus on maailmanlaajuisesti vähäistä ja yritykset pieniä. Pienuus ei kuitenkaan ole aina huono asia.

Otetaan esimerkiksi miinasodankäynti, jossa olemme hyviä. Joku meidän suuri kilpailijamme voi olla todella suuri, mutta se yksikkö, joka tuottaa ja kehittää tämän alan tuotteita, on yleensä kuitenkin aika pieni. Eli suurien kulissien takana on itse asiassa pieniä yksiköitä.

Pienillä yrityksillä on usein etumatkaakin, koska päätöksenteon osalta ne ovat joustavia. Ne pystyvät tekemään linjavalintoja huomattavasti suuria yrityksiä ketterämmin. Pienillä yrityksillä myös yleiskustannukset jäävät alle suurempien.

Riitamaa näkeekin vientipuolella valoa. Se työ, mitä on tehty, alkaa nyt tuottaa entistä vakaammin tuloksia. Kun aiemmin vientitoimituksia on ollut yksi tai kaksi vuodessa, niiden lukumäärä kasvaa jo lähitulevaisuudessa merkittävästi.

Vuosituhannen vaihde nähdään muutenkin parempana, kun Hornet-rahan tarve päättyy. Olemme kehittäneet viime vuosina uusia tuotteita sarjatuotantovalmiiksi. Ne ovat myös tuotteita, joiden uskon pärjäävän maailmanmarkkinoillakin, Riitamaa painottaa.

■ *Seuraavassa numerossa saamme tarkempia tietoja Elescon kehittämästä pintavalvontajärjestelmästä. Toimitus*

PEDERSÖRE KOMMUN
PEDERSÖREN KUNTA
68910 BENNÄS-PÄNNÄINEN
Tel./Puh. (06) 785 0111, Fax (09) 729 0547

MONEN METALLIN TAITAJA
outokumpu

VEDEIRO
Telakka ja Veneveistämö
- runkokorjaukset
- venepuusepäntyöt
- maalaukset
- moottorikorjaukset ja huollot
- laiteasennukset
- venetarvikemyymälä
Puolanlaituri PL 27, 48201 Kotka
Puh. 05-216 007, Fax 05-216 207

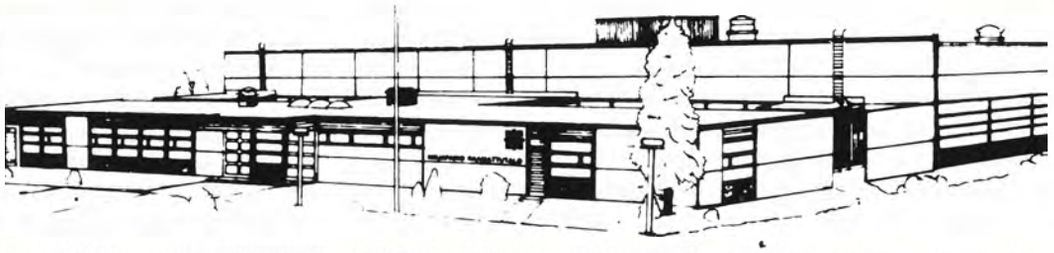
Puolustusväen käyttämä kirjapaino
KIRJAPAINO Raamattutalo
Nykyaikainen kirjojen painamiseen erikoistunut graafinen laitos.
Painamme ja sidomme itse kaikentyyppisiä kirjoja edullisesti.
Puolustusvoimia olemme palvelleet jo vuosikymmenien ajan.
Hallipussi 1, 76100 PIEKSÄMÄKI, puh. 015-613 066, Fax 015-488 574

■ Yksi Persianlahden 1990–91 sodan monista opetuksista oli tarve tuhota voimakkaasti linnoitettuja kohteita. Sodan alkaessa USA:n ilmavoimilla oli käytössään GBU-24 ja -27 pommeja.

GBU-27 pommilla kyetään läpäisemään 1,82 metriä betonia. Tämä oli yleensä riittävä, kun tuhottiin varastoja tai lentokonesuojia. Mutta näiden pommien teho osoittautui nopeasti riittämättömäksi. Syvällä maan alla oleviin komentopaikkoihin ei kyetty vaikuttamaan.

Sodan aikana kehitettiin nopeasti GBU-28. Tällä pommilla kyetään läpäisemään kuusi metriä teräsbetonia tai lähes 30 metrin maakerros. Itse asiassa tämän pommin koeammunnat suoritettiin irakilaisia komentokeskuksia vastaan. Kahdella sotanäyttämölle toimitetulla pommilla tuhottiin kaksi komentokeskusta.

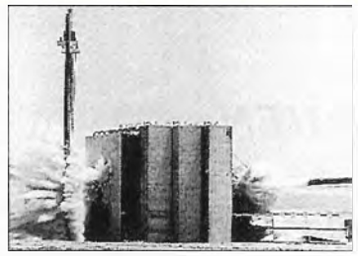
GBU-28 pommilla läpäistään kuusi metriä teräsbetonia, mutta sekään ei riitä kaikkiin kohteisiin.

Läpi harmaan kallion...

Vielä parempaa kehitetään

GBU-28 on laserhakuinen pommi, eli se hakeutuu maalista heijastuvaan lasersäteilyyn. Pommin käyttäminen edellyttää laser-maalinosoitusta joko maasta, lentokoneesta tai helikopterista. Pommitus tapahtuu joko korkealta tai keskikorkeudesta, jotta pommille ehditään kiihdyttämään riittävä iskunopeus. Pommin massa on 2 268 kg.

Nyt USA:ssa ollaan kehittämässä vielä suuremman läpäisykyvyn omaavia pommeja ja niihin älykkäitä sytyttimiä, joilla pommi saadaan räjähtämään juuri halutussa kohdassa tunkeutumisen aikana.

Suurempaan läpäisyyn pyritään kasvattamalla pommin nopeutta ja suurentamalla poikkipintakuormitusta. Suurempaa poikkipintakuormitusta tavoitellaan käyttämällä entistä suuremman tiheyden omaavia materiaaleja sekä suurentamalla massaa ja pienentämällä pommin poikkipinta-alaa.

IDR 5/95 ja JDW 4/97

PIETARSAAREN KAUPUNKI
STADEN JAKOBSTAD
PL 41, 68601 PIETARSAARI
Puh. 06-785 1111, Fax. 06-785 1417

KORTESJÄRVEN KUNTA
PL 3, 62421 KORTESJÄRVI
Puh. 06-4832 111

KRISTIINAN KAUPUNKI
PL 13, 64101 KRISTIINANKAUPUNKI
Puh./Fax. 06-221 6200

KOTKAN OPTIIKKA
KOTKANKATU 12
48100 KOTKA
P. 05-212 951

Laatua tiedonhallintaan !
OPTIMI
ratkaisut oy
Liikekeskus, Kotka, puh 05-225 2100
Sibeliuksenbulervardi 3-7, Porvoo, puh. 019-536 050

Oy R. NORDSTRÖM & Co Ab
PL 67, 07901 LOVIISA (019) 51 51 33

PUOLUSTUSVOIMIEN VAATETTAJA JO VUODESTA 1922

VPU PUKUTEHDAS OY

HÄMEENLINNA
PUH. 03-6265200
FAX 03-6265300
MYYMÄLÄT: HÄMEENLINNA, HELSINKI, TURKU, ROVANIEMI, KOUVOLA, OULU
INTERNET http://www.vpu.fi

IBM julkaisi ensimmäisenä oman verkkotietokoneen. Se täyttää kaikki täysiveriselle verkkotietokoneelle asetettavat vaatimukset.

NC - PC:n tilalle ?

■ *Tämä sarja aloitettiin nimikkeellä rannikon viestitoiminta, mutta nyt se laajenee koko viestimaailman ajatustavan muutoksen myötä käsittelemään verkottuneen elinympäristömme kokonaisuuksia.*

Edellisen numeron viestiartikkelissa viitattiin verkkotietokoneen (NC) tulemiseen. Tässä numerossa paneudutaan hieman tarkemmin käsitteeseen NC ja siihen mitä se meille voi merkitä.

Oleellisinta verkkotietokoneessa on sen soveltuvuus kunkin käyttäjän tarpeisiin ilman laitteistomuutoksia ja ohjelmien sijainti erillisessä palvelimessa eikä itse koneessa kuten PC:ssä. Tämä on mahdollista, koska koneessa on oma kevyt käyttöjärjestelmä ja käytettävät ohjelmat ladataan käyttötarpeen mukaan verkosta – internetistä.

Tällä periaatteella toimittaessa voidaan käyttää aina uusimpia ohjelmaversioita. Tärkein käyttöjärjestelmän komponentti on WWW (World Wide Web) -selain, jonka avulla ohjelmat saadaan käyttöön.

YLIPÄÄLLIKKÖ MANNERHEIMIN PATSAS

Ylipäällikkö Mannerheimin patsas, korkeus 55 cm, patinoitua kipsiä 600 mk, pronssia 5.500 mk.

Tilaukset
Vapaussodan Perinneliitto

Koulukatu 16 A, 33200 Tampere, puh. 03-2230 845

Halvempaa kuin ennen ?

Laite voidaan ladata joko viihde- tai toimistokäyttöön soveltuvaksi. Määrityksissä on myös Smart Card liitäntä, joka mahdollistaa elektronisen kaupankäynnin ja käytettävien ohjelmien veloituksen vaatiman käyttäjätunnistuksen.

Uudessa systeemissä edullinen hinta on herättänyt huomiota. Noin kolmen tuhannen markan hinta ei kuitenkaan ole olennaisinta, vaan kokonaan uudenlainen konsepti. Käytännössä myyntiin tulevat laitteet maksavat vajaasta kahdesta tuhannesta yli kymmeneen tuhanteen markkaan. Hinta riippuu laitteen komponenteista ja käyttötarkoituksesta.

Onko PC:stä enää mihinkään? On, mutta NC tuo kokonaan uuden ulottuvuuden tietojenkäsittelyyn. PC on ajanut itsensä vaikeaan asemaan. Työasemat ovat monimutkaistuneet, niitä on tavallisen kuluttajan vaikea ostaa. Niissä on kohtuuttoman paljon vikoja ja ne vanhentuvat muutamassa kuukaudessa.

Tämä ei tietenkään kaada tavallista kotikäyttäjää, mutta suurissa yrityksissä tämä pakottaa tietokonekaluston vaihtovälin noin kolmeen vuoteen, koska vanhemmat laitteet eivät ole enää käytännöllisiä tai yhteensopivia uusien ja tehokkaiden koneiden kanssa.

Yksinkertaisuus on valttia

PC on kuitenkin erinomainen paikalliskäytössä mihin se alunperin kehitettiinkin. Nykyinen verkkokulttuuri on kuitenkin pakottanut virittelemään käyttötarkoitusta. Verkon ideahan on varastoida tietoa ja yhdistää päätteitä, jolloin pääkäyttötapa on joko tiedon haku tai vastaanotto, eikä tähän tarvita ylettömän monipuolista konetta monine ohjelmineen.

Huomionarvoinen seikka NC:ssä on se, että se riittää hiljaiselle enemmistölle. Eihän valtaosalla ole televisiokameraakaan ja kuitenkin televisioita on kymmeniätuhansia yhtä televisiokameraa kohti. Asiakaskuntaa on siis riittävästi. Moni on miettinyt millaisen tietokoneen ostaisi. Nyt riittää että ostaa koneen ja tekee siitä sellaisen kuin haluaa.

Kuka sitten ostaa verkkotietokoneen? Parhaat valmiudet löytyvät suurista organisaatioista, joilla on jo valmiiksi käytössään kehittyneet verkkoratkaisut. Tämä sen vuoksi, kos-

Oy WESTERN SHIPYARD LTD

25570 TEIJO

puh. 02-7366511, telex 6877 teijo sf
telefax 02-7366515

Alusten korjaus- ja muutostyöt sekä vuositelakoinnit.
Suuret teräsrakenteet.

PUKKILA

Kaakeloi unelmasi

PUKKILA KAAKELITORI

Myymälät:

Tiilipojanlenkki 4, Vantaa
Puh. (09) 4159 2770

Pitkämäenkatu 9, Turku
Puh. (02) 412 2750

Viinikankatu 47, Tampere
Puh. (03) 389 9790

SUOMEN JÄÄKÄRIMUSEO
KORTESJÄRVI
SUOMEN JÄÄKÄRILIIKKEEN SYNNYSTÄ, TOIMINNASTA JA HISTORIASTA KERTOVA NÄYTTELY ON AVOINNA 15.6.-15.8. KLO 11-18 MUUNA AIKANA SU KLO 11-14 JA ARKIPÄIVISIN
KUNNANVIRASTON AUKIOLOAIKOINA
Tiedustelut:
KORTESJÄRVEN KUNTA 06 - 483 2111

HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

Merelle!
Viipurin risteilyt
Tallinnan risteilyt
Itämeren risteilyt
Tilausristeilyt
TAX FREE
Soita ja tilaa esite
(05) 2181 011
KRISTINA CRUISES
Korkeavuorenkatu 2, 48100 Kotka

KOTIMAINEN LUMIKKO 2250
Tehokkaaseen latujen ja rinteiden kunnostukseen
- täysin hydrostaattinen voimansiirto
- 8-toiminen puskulevy
- murskain/takalana
- kaksi säädettävää latuhöylää
- moottori IVECO 4,0 turbo 115 hv
- työleveys 2250 mm

Pyydä tarjous !
Valmistus ja markkinointi:
SUMETEK OY
Kurimontie 21-23 89600 Ämmänsaari
Puh. (08) 713 300, Fax (08) 713 302

ka ladattavat sovellukset tulevat internetistä ja tarvittava sovellus halutaan käyttöön heti ilman odotusta. Lisäksi yrityksien tietokonetarve on suurimmalta osaltaan rutiinikäyttöä, jolloin yksinkertainen ja edullisempi ratkaisu on tervetullut.

Verkko hoitaa maksut

Kotikäyttäjälle avautuu aivan uudenlaiset mahdollisuudet liikkua verkkomaailmassa. Se on koko perheen väline. Tilauselokuvat, aikataulut, säätiedotukset, interaktiiviset peliohjelmat äänestyksineen ja perheen tarvitsemat hyötyohjelmat sekä mahdollisen etätyön suorittaminen kotoa onnistuu yhdellä ainoalla jatkuvasti ajan tasalla olevalla laitteella.

Näin ollen ei enää tarvita muutamassa vuodessa täysin vanhentuvaa monimutkaista PC:tä nurkkaan pölyttymään. Ajanmukaisuus on turvattu palveluiden päivittymisenä verkossa eikä laitteessa. Ostetaanhan nykyään matkapuhelimien palvelutkin operaattorilta eikä uusina puhelimina.

Tulevaisuudessa voidaan hyvin olettaa internetin käytön monipuolistuvan, mikäli NC:n tapainen laitteistomaihinnousu tapahtuu. Verkossa voidaan toteuttaa monia asioita, mitkä nykypäivänä vaativat henkilökohtaista asiointia, postitusta tai puhelinsoittoa.

Ei siis odotusta vaan asiat voidaan hoitaa silloin kun se itselleen parhaiten sopii. Ostokset ja pankkiasiat hoituvat näppärästi Smart Card-liitännällä, jolla maksaja identifioidaan. Pankit ja muut laitokset tuskin jäävät toimettomiksi vaan pystyvät kehittämään palveluitaan vielä paremmiksi henkilökohtaisesti asioiville. Vai toimivatko ne näin ?

Jouko Vesanen

Lähde: Tietokone marraskuu 1996

Acornin NetStation on tarkoitettu joka kodin Internet-päätteeksi. Siinä on oma modeemi, ja sen käyttöönotto vaatii vain puhelinlinjan ja sähköjen kytkemisen.

Täyden palvelun bussimatkatoimisto
Tilausajopalvelua
12-65 paikkaiset turistibussit.
Ryhmämatkapalvelut.
Valmiita pakettimatkoja bussiryhmille avaimet käteen periaatteella sisältäen esim.
*-teatteriliput *-majoitukset *-ruokailut
*-opastukset *-laivaliput
Valmismatkat
yksittäisille lähtijöille
Viikoittain lähtöjä teattereihin, messuille, laskettelemaan, kylpylöihin, taidenäyttelyihin.....
Kotka Incoming
Tuo ryhmäsi Kotkaan. YKKÖSLAITURI järjestää:
*KOSKENLASKUPAKETIT *TEATTERIPAKETIT
*MERIRISTEILYT *KIERTOAJELUT *LIPUT
KOTKAN KULTTUURITAPAHTUMIIN
YKKÖSLAITURI
V. Jyrkilä Oy
Puh. 05-213 284 www.planet.fi/jyrkila Puh. 05-2281 811
KATSO MTV 3 TEKSTI-TV SIVU 601

Aurinko lähellä Sinua.
Maailman kauneinta saaristoa varten meillä on Suomen parasta sähköenergiaa.
LÄNSIVOIMA
on avointen sähkömarkkinoiden merkkituote myös mantereella, kaikkialla Suomessa.
Länsivoima-sähköä myy Länsivoima Oy, Pl 23, 21531 Paimio. Puh. (02) 474 701. Länsivoima-konserniin kuuluvat Hanerga Oy, Jyllinkosken Sähkö Oy, Lounais-Suomen Sähkö Oy, Megavoima Oy, Merikarvian Sähkö Oy ja Länsiverkot Oy.

SAAB BT 61

The new Gunnery Simulator in the Finnish Army

The Finnish Defence Forces have choosen The Saab BT 61 Gunnery Simulator. It will be used with the 12.7 mm MG weapon system. The generic simulator concept with built-in flexibility and small adaption work lends the BT 61 to be used for other ballistic or missile applications. The order is a result of the good cooperation that has occured within all areas of simulation between the Finnish Defence Forces and Saab Training Systems since the beginning of the seventies.

- Part task and team training possibility
- Portable - indoor and outdoor use
- Real photographic terrain
- 3D interactive targets
- Growth Potential

SAAB

Saab Training Systems
S-561 85 Huskvarna Sweden.
Tel +46 (36) 19 46 00. Fax +46 (36) 14 32 85

Oy Suomen Bofors Ab
PL 96, 02631 Espoo Sinikalliontie 3 A.
Puhelin (90) 502 2300, Telefax (90) 502 2310

DATA PALVELU

DTK -TIETOKONEET

- OHEISLAITTEET
- OHJELMISTOT
- TARVIKKEET
- MIKROVERKOT
- LAITEHUOLLOT

Kotkankatu 20 KOTKA puh 05-2184 250, fax 05-2184 252

RAVINTOLA Salve RESTAURANT

Lähes 100-vuotias perinteinen kansanravintola
hyvän ruoan ja juoman ystäville. Klo 9.00-24.00.
TERVETULOA
PUH./FAX (09) 603 455

TERVETULOA SILMÄLASIOSTOKSILLE!

OPTILOOK

Itäkeskus, Bulevardi, Turunlinnantie 4, 00930 Helsinki. Puh. 343 1143

AVOINNA MA-PE 10-19.00 LA 10-16.00
KESKUSTA, LAPINLAHDENKATU 7,
00180 HELSINKI. PUH. 694 5993

AVOINNA MA-PE 9-17.00 LA 10-14.00

SISU **Valmet**

- Dieseslmoottorit
- Dieselgeneraattorit

ISO 9001 laatutodistus

Sisu Diesel Oy
37240 Linnavuori
puh. 03-341 7111 Fax 03-341 7330

Riihimäen I Apteekki

Hämeenkatu 3
11100 Riihimäki
Puh. (019) 732 413

KUHMON TALVISOTA-NÄYTTELY

Kalevalakylä Hiitola
88900 Kuhmo
Puh. (08) 655 6368

Avoinna 2.5.-5.10.1997
joka päivä 9-19.
Muulloin sopimuksen mukaan.

KESKUSAPTEEKKI-CENTRALAPOTEKET
Hovioikeudenpuistikko 20/
Hovrättsesplanaden
Puh./ja fax 06-317 2101
Tel./och fax 06-317 2191
MA-PE/MÅ-FRE 9-18
Muut ajat, katso päivystys
Andra tider, se jouren

Tammisaaren Kaupunki
EKENÄS STAD
puh./tel. (019) 26 311

Raskaat Ajoneuvot Oy Ab
Vantaanlaaksontie 6 B
01610 Vantaa. Puh. 09-50 791

OY HERMAN Andersson
Perustettu 1902
LAIVANSELVITYS-, HUOLINTA- JA AHTAUSLIIKE
Vaihde (08) 315 0100 Andersson
Telex 32-146 anson fi
PL 37, 90401 OULU

Timo Kaukoranta

Kehityksen suunta

Meritorjuntaohjusten uusien suunniteltujen sukupolvien todentumista on saatu odottaa sangen pitkään. Tähän on monia selittäviä tekijöitä. Viimevuosina ei millään maalla ole ollut todellista tarvetta laajoihin järjestelmähankintoihin, eikä sellaisiin sitäpaitsi ole ollut rahoitustakaan.

Merkittävänä tekijänä on ollut myös maailmanlaajuisesti käyty keskustelu meritorjuntaohjusten tulevaisuuden roolista ja analyysit niiden käyttökelpoisuudesta tulevaisuuden uhkakuvan mukaisella taistelukentällä. Näiden perusteella on hahmottumassa kaksi selkeästi erilaisen kantaman omaavaa perusratkaisua tulevaisuuden meritorjuntaohjuksille.

Kaikki tällä hetkellä palveluskäytössä olevat meritorjuntaohjukset lentävät aliääninopeudella. Niiden matkalentonopeus vaihtelee 0,75 ja 0,95 Machin välillä. Yhteistä niille on myös se, että kaikkien perusratkaisut on suunniteltu jo 20...30 vuotta sitten. Toki lähes jokaista ohjustyyppiä on modernisoitu, mutta merkittävimmät muutokset ovat koskeneet vain hakupään signaalinkäsittelyominaisuuksia.

Vaikka useilla meritorjuntaohjustyypeillä on vakuuttavia näyttöjä todellisista taistelutilanteista, viime vuosien suurimmat kaupat ovat keskittyneet muutamien valmistajien osalle. Tällä on ollut vaikutusta siihen, että tulevaisuuden projekteja varten suuretkin yritykset ovat yhä enenevässä määrin käynnistämässä yli omien maidensa rajojen ulottuvaa yhteistyötä.

Kantamat kasvavat

Ruotsalainen Saab Missiles on "outo lintu" suurten ohjusvalmistajien joukossa. Todennäköisesti pienimpänä yrityksenä se on kehittänäyt oman meritorjuntaohjusjärjestelmän. Lisäksi Saabin RBS 15-järjestelmän tavoitteet poikkeavat normaalista; suuri kantama yhdistettynä toimintaan rannikkovesillä.

Tyypillisesti suuren kantaman ohjukset on suunniteltu käytettäväksi avomerellä, mikä asettaa huomattavasti vähemmän vaatimuksia hakupään toiminnoille.

Ranskalais-italialaisena yhteistyönä valmistettu Otomat on näyttämässä kehityksen uutta suuntaa. Ohjuksen 180 kilometrin kantaman kuvitellaan olevan tulevaisuuden ratkaisuissa minimivaatimuksena. Vaikka Otomatia on toistaiseksi myyty vain kohtalaisen vähän (800 ohjusta) Euroopan ja lähi-idän maihin, uskotaan kantaman kääntävän aikaa myöten kaupat Otomatin eduksi.

Aerospatialen Exocet on tällä hetkellä maailmassa laajimmin käytetty meritorjuntaohjus. Kaikkiaan ohjuksia on myyty 30 maahan yli 3000 kappaletta. Kun Exocetin kantama on suurimmillaankin vain noin 70 kilometriä, sen ei uskota täyttävän niitä vaatimuksia, mitä tullaan asettamaan tulevaisuuden järjestelmille.

Vastatakseen tähän haasteeseen ranskalaiset ja saksalaiset ovat aloittaneet yhteistyössä uuden meritorjuntaohjuksen (ANNG, anti-ship, next generation) suunnittelun. Tälle on asetettu tavoitteeksi 200 kilometrin kantama.

Pienikin pitää pintansa

Toisen, aivan oman kehityssuuntansa muodostavat lyhyen kantaman meritorjuntaohjukset. Näistäkin ainakin British Aerospace Dynamicsin Sea Skua ja Aerospatialen AS 15 TT ovat osoittaneet niin taktisen kuin teknisenkin käyttökelpoisuutensa taistelutilanteessa.

Myös tällä alueella tehdään kehitystyötä. Norjalainen Kongsberg ja ranskalainen Matra ovat juuri tehneet yhteistyösopimuksen norjalaisen Pingviini-ohjuksen seuraajan kehittämisestä. Täysin passiivinen maaliinhakeutuminen näyttää olevan tulevaisuuden ratkaisu lyhyen kantaman meritorjuntaohjuksissa.

Meritorjuntaohjuksen kantamasta riippumatta järjestelmän joustavalle käytölle tullaan asettamaan selkeitä vaatimuksia. Kenelläkään ei ole enää varaa hankkia jokaiseen lavettityyppiin omaa ohjusjärjestelmää.

Tällä alueella Exocet on ollut tiennäyttäjä. Ensimmäisenä järjestelmänä sen ohjuksia kyettiin ampumaan laivalta, lentokoneesta, helikopterista, sukellusveneestä tai maalavetilta.

Joustavan käytön vaatimus on laajenemassa myös monikäyttöisyyteen. Tähän suuntaan on McDonnell Douglas ilmoittanut kehittävänsä Harpoon-ohjustaan. Vaikka ohjuksen päätehtävänä tuleekin säilymään meri-

Uuden sukupolven meritorjuntaohjuksia on monista syistä johtuen saatu odottaa sangen pitkään. Kuvassa kiinalainen Luda-luokan hävittäjä on laukaissut HY-2 Silkworm meritorjuntaohjuksen.

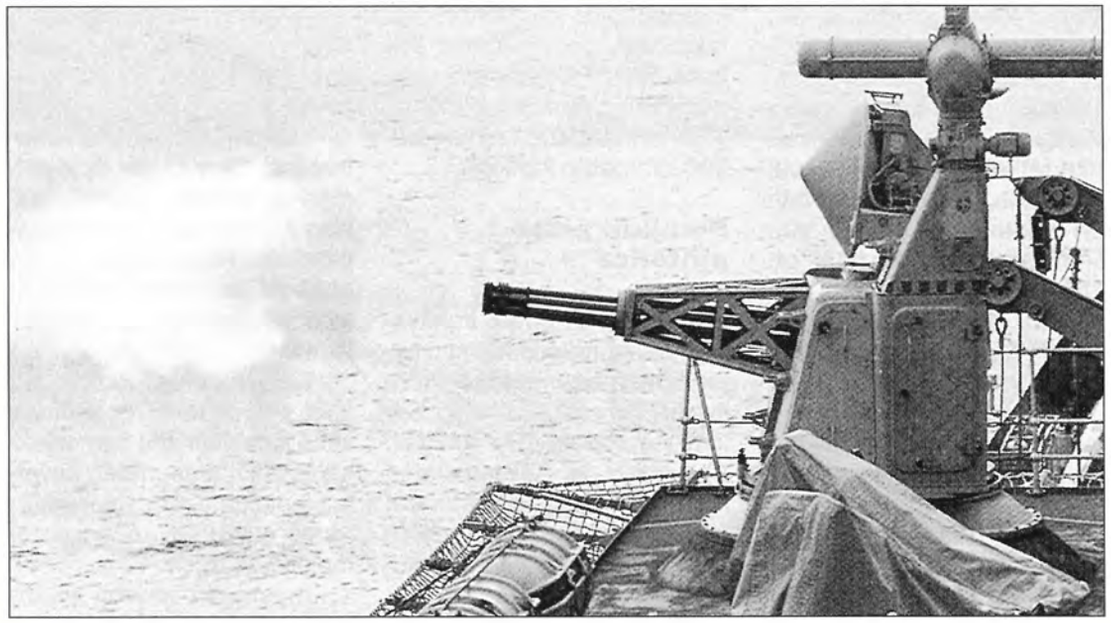

Taistelualusten omasuojajärjestelmien kehittyminen on asettanut aivan uusia vaatimuksia meritorjuntaohjuksille. Kuvassa seitsemällä 30 mm putkella varustettu gatling-periaatteella toimiva Goalkeeper.

maalien tuhoaminen, siihen kehitetään sellaiset ominaisuudet, että sitä kyetään käyttämään myös maamaaleja vastaan.

Lujempaa on päästävä

Ohjusten torjuntajärjestelmien nopea kehittyminen asettaa omat vaatimuksensa tulevaisuuden meritorjuntaohjuksille. Nykyään arvioidaan 2–3 samanaikaisesti maalia lähestyvän meritorjuntaohjuksen läpäisevän nykyaikaisen taistelualuksen ohjustorjunnan yli 50 % todennäköisyydellä.

Yhä tehokkaampien ja nopeampien elektronisten valvonta- ja ammunnanhallintajärjestelmien käyttöönotto tulee kuitenkin nopeasti heikentämään meritorjuntaohjusten mahdollisuuksia.

Äänen nopeuden ylittävällä lentonopeudella pyritään parantamaan ohjustorjunnan läpäisyä. Samalla uskotaan tuhovaikutuksen maalissa kasvavan merkittävästi.

Kehitteillä olevissa meritorjuntaohjuksissa torjunnan haasteeseen ei enää pyritä vastaamaan lisäämällä ohjuksen älykkyyttä, vaan vaikeuttamaan sen havaitsemista stelth-ominaisuuksilla sekä kasvattamalla sen nopeutta. Reilusti äänen nopeuden ylittävä matkanopeus tuleekin olemaan yksi tulevaisuuden perusvaatimuksia.

Kun perinteisellä matkanopeudella lentävää ohjusta vastaan jäi kohteena olevan aluksen torjuntajärjestelmille havainnon jälkeen 20–45 sekuntia aikaa torjuntatoimenpiteille, supistuu torjunta-aika uuden sukupolven ohjuksilla 8–12 sekuntiin.

Ohjustorjunnan läpäisykyvyn kasvamisen lisäksi ohjuksen huomattavan suuren nopeuden uskotaan lisäävän ratkaisevasti tuhovaikutusta maalissa. ■

RANNIKON PUOLUSTAJA

-LEHDEN JULKAISIJAYHTEISÖJEN YHTEYSTIETOJA

RANNIKON-PUOLUSTAJAIN KILTA
Jouni Grönroos
Kantokaskenpolku 4 C
02340 Espoo

SUOMENLINNAN RANNIKKOTYKISTÖKILTA
Mika Pyyskänen
Kiiskitie 5 A 8
02170 Espoo

TURUN RANNIKKOTYKISTÖKILTA
Heikki Kiviranta
Lankakatu 15 C 10
20660 Littoinen

HANKONIEMEN KILTA
Jari Aspinen
Köydenpunojankatu 2 G 26
10900 Hanko

KYMINLINNAN RANNIKKOTYKISTÖKILTA
Esa Terviö
Kotilotie 6
48310 Kotka

MERENKURKUN KILTA
Timo Koukku
Hietalahdenkatu 29
65100 Vaasa

SELKÄMEREN RANNIKKOKILTA
Tauno Setälä
Savenvalajanvahe 4 C 25
26100 Rauma

RT-KERHO JOHTORENGAS
Pentti Jänkälä
Teinitie 18 C
00640 Helsinki

RANNIKKO-SOTILASKOTIYHDISTYS
Ulla Varjola
Katajanokankatu 4 D
00160 Helsinki

RANNIKKOTYKISTÖN OPISTOUPSEERIT
Aapo Tokkola
KotRPsto, PL 203
48101 Kotka

RANNIKKOTYKISTÖ-SÄÄTIÖ
Valtuuskunnan puheenjohtaja
Varatoimitusjohtaja
Keijo Tapiovaara
Hallituksen puheenjohtaja
Ev Jorma Vuohelainen
Asiamies
Maj Juha Vuhkonen
PL 919, 00101 Helsinki

RANNIKKOTYKISTÖN UPSEERIYHDISTYS
Puheenjohtaja
Timo Sario
Laajaniityntie 10 F 81
01620 Vantaa

Yhteyshenkilöt
SIRR
kapt Petri Parviainen
TuRR
kapt Hannu Heinonen
KotRPsto
ylil Jukka Leikos
HanRPsto
ylil Kari Salin
VaaRPsto
kapt Vesa Aalto
RtK
maj Jukka Tilli
MpKK
maj Timo Saastamoinen
Killat
maj Eero Sivunen
Johtorengas
kapt Pentti Jänkälä
PErt-os
evl Timo Kaukoranta
Evp-ups
evl Mikko Mäki

Meillä
ei paineta
villaisella,
vaan

ammattitaidolla

lauttapaino oy
PL 130, 32701 HUITTINEN puh. 02-560 5200